

ХАЛЫҚ ҚАЛАУЛЫЛАРЫ СТУДЕНТТЕРМЕН КЕЗДЕСТІ

Бүгін М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінде Қазақстан Республикасы Мәжілісі депутаты, Заңнама және сот-құқықтық реформа комитетінің Төрағасы Өбдіров Нұрлан Мәжитұлымен және Экология мәселелері және табиғат пайдалану комитетінің мүшесі Платонов Артур Станиславовичпен студент жастардың кездесуі өтті.

Кездесу барысында Н.М.Өбдіров студент жастарды көргеніне қуанышын білдіріп, Батыс Қазақстан облысына жасаған іс сапарын әңгімеледі. Жиналғандарға үгіт-насихаттың көп керектігін айтты. Артур Станиславович болса, осыған дейін бірнеше жыл университет қабырғасында қызмет еткенін айта кетіп, мұндай аудиторияда сөз сөйлеу, ой бөлісу - оқытушы үшін бақыт екенін жеткізді. Біздің еліміздің басынан кешкен оқиғаларын еске алып, тәуелсіздік алғаннан бергі жетістіктерге тоқталды. Елбасының бастамасымен қолға алынған бағдарламалардың маңыздылығы

мен қажеттілігін түсіндірді. Университет ректоры, әрі кездесу модераторы Нұрлан Хабиболлаұлы Серғалиев студенттерді көкей кескен сұрақтары мен ұсыныс-тілектерін айту үшін ашық микрофонға шақырды. Сөз алған студенттер алдағы уақытта қабылданатын заңнамаларды, болашақта маңызды болар мамандықтар туралы, "Педагог" статусы, жастар мәселесі жөніндегі сұрақтарын қойды. Салмақты сұрақ, тұшымды жауаптар кездесудің мағынасын арттырды.

Айзада ДЮСЕНОВА

М. Өтемісов атындағы БҚМУ-дың жастар ісі жөніндегі комитетінің ұйымдастыруымен университет студенттерімен Қазақстан Республикасы Қоғамдық даму министрлігі Жастар және отбасы комитеті төрағасының міндетін атқарушы Асхат Раздықұлы Ораловпен, ҚР Президентінің «Болашақ» халықаралық стипендианттары қауымдастығының атқарушы директоры Демесинова Лаура Баглановнамен және «Қазақстан жастарының конгресі» ЗТБ атқарушы директоры Болысов Тохтар Коммунаровичпен кездесу өтті.

ЖЕТІСТІККЕ БАСТАЙТЫН 7 ҚАДАМ

Қоғамдық даму министрлігі Жастар және отбасы комитеті төрағасының міндетін атқарушы Оралов Асхат Раздықұлы «Жастар жылында жасалатын жұмыстар, нақты тапсырмалар мен жүзеге асыру механизмдері» туралы; ҚР Президентінің «Болашақ» халықаралық стипендианттары қауымдастығының атқарушы директоры Демесинова Лаура Баглановна «Болашақ бағдарламасы түлектерінің жастар жылына қосар үлесі»; «Қазақстан жастарының конгресі» ЗТБ атқарушы директоры Болысов Тохтар Коммунарович «Жастар ұйымдары тарапынан жүзеге асырылатын жобалар» туралы айтты. 87 жылдық тарихы бар Махамбет атындағы университетке алғаш келіп отырған Л.Б.Демесиноваға оқу ордасы ерекше әсер қалдырған. Қазақстанда алғаш ашылған оқу орындарының қатарындағы университеттің бүгінгі тыныс-тіршілігі қатты қызықтырды. Ал, осы оқу жылының өзінде жұмыс барысында 2 рет ат басын бұрған Асхат Раздықұлы, жалынды жастарды қайта көргеніне қуанышты екенін жасырмады. «Үнемі осылай құшақ жая қарсы алатын университеттің басшылығына, Жастар ісі жөніндегі комитетке және терең ойлы, жалынды студенттерге алғысым шексіз»-деп сөзін бастап, биылғы 2019 – Жастар жылында атқарылар істің басы қасында жүруге шақырды. Жазғы демалыс уақытын тиімді пайдалануға байланысты ұсыныстарын айтты. «Қазақстан жастарының конгресі» ЗТБ атқарушы директоры Болысов Тохтар Коммунарович жалынды жастарға жігер беріп, әр бастама – адамның өзінен басталуы керектігін жеткізді.

Собкорр.

ҚОС ДИПЛОМДЫ БІЛІМ БЕРУ

26-28 ақпан аралығында М. Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің делегациясы Н.Г.Чернышевский атындағы Саратов ұлттық зерттеу мемлекеттік университетіне іссапарға барды. Іссапардың негізгі мақсаты бакалавриат пен магистратураның қос дипломды білім беру бағдарламаларын талқылап келісу мен дайындау болды.

Әлемдік білім беру кеңістігіне бірігу үрдістері қазақстандықтардың шетелдік білімге қол жеткізу мүмкіндігін кеңейтуге, оның сапасы мен тартымдылығын арттыруға, білім алушылар, оқытушылар мен қызметкерлердің академиялық ұтқырлығын кеңейтуге бағытталған.

М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетіндегі интернационалдандыру жұмысының маңызды бағыттарының бірі қос дипломды білім беру болып табылады.

Жалғасы 3-бетте

«Халықаралық бағдарламалар орталығы» АҚ-ның өкілдерімен кездесу

05.02.2019 жылы М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің акты залында 3-4 курс студенттерінің «Халықаралық бағдарламалар орталығы» АҚ-ның өкілімен кездесуі ұйымдастырылды.

Кездесудің басты мақсаты – университет бітіруші түлектерге «Болашақ» стипендиясы, Үкіметаралық гранттар және шетелдік серіктес ЖОО атынан берілетін гранттар туралы жан-жақты толық мәлімет беру, түсіндіру, аталған бағдарламаларды кеңінен насихаттау болып табылады. Кездесуге университетіміздің барлық факультеттерінің 3-4 курс студенттері, профессор-оқытушылар құрамы, құрылымдық бөлімшелердің қызметкерлері қатысты. Шараға Астана қаласындағы «Халықаралық бағдарламалар орталығы» АҚ-ның

конкурстық рәсімдерді ұйымдастыру департаментінің менеджері Токпаева Гүлмира Ерболатқызы арнайы қатысты. Кездесуде сөз алған Токпаева Гүлмира студенттерге «Болашақ» стипендиясы, Үкіметаралық гранттар және шетелдік серіктес ЖОО атынан берілетін гранттар туралы жан-жақты толық мағлұмат беріп өтті. Кездесу барысында түлектер аталған бағдарламалар төңірегінде өз сұрақтарын қойып, оларға жауаптар алды. Кездесу пікірталас түрінде өтті.

2019 жылдың 7 ақпан күні М.Өтемісов атындағы БҚМУ педагогика және психология кафедрасы ұйымдастыруымен «Білім беру инклюзиясы және мүмкіндігі шектеулі тұлғалардың әлеуметтік-психологиялық интеграциясының өзекті мәселелері» тақырыбында онлайн-семинар өтті. Оған Орынбор мемлекеттік педагогикалық университеті (РФ, Орынбор қ.) және «Аутизм Магдебург» коммерциялық емес ұйымы (Германия, Саксен Ангальт) қатысты.

Халықаралық ғылыми-практикалық семинар

Семинар онлайн технологиялар көмегімен жүргізілді. Семинар мақсаты инклюзивті білім берудің сұрақтарын және білім беру инклюзиясы аясында мүмкіндігі шектеулі тұлғаларға психологиялық-педагогикалық сүйемелдеуді ұйымдастыру перспективалары мен мәселелерін талқылау болды.

Семинар тыңдаушылары қатарына облыстық есту және сөйлеу қабілеті бұзылған балаларға арналған мектеп интернат кешенінің, облыстық көру қабілеті бұзылған балаларға арналған мектеп интернатының, Зерде бұзылыстары бар балаларға арналған облыстық арнайы мектеп-интернатының дефектологтары мен педагог-психологтары, ОПДПК, ҚПДПК, АПДПК, ППТКмамандары және педагогикалық факультет студенттері қатысты.

Семинар Қазақстан Республикасының, Ресей Федерациясының және Германияның педагогтарының, психологтарының және дефектологтарының тәжірибе алмасуына және білім беру инклюзиясы мәселелерін шешуде бірігуіне мүмкіндік берді.

Ш.Т. ГАБДРАХМАНОВА,
Педагогика факультетінің деканы
С.Ф. БАЮКАНСКАЯ,
магистр, педагогика және психология
кафедрасының аға оқытушысы

Бұл дөңгелек үстелде қозғалған бірден бір тақырып ел басымыздың жаңа бастауы «Болашаққа бағдар: Рухани-жаңғыру» байланысты университетіміздің профессор оқытушылар құрамы Қыдыршаев Абат Сатыбайұлы, Ахмеденов Қажымұрат Мақсұтұлы

Сананың ашықтығына әсері

28 ақпан күні университетімізде «Заманауи Қазақстандық мәдениеттің ұлттық сананың ашықтығына әсері» атты мәдениет және өнер факультетінің ұйымдастыруымен дөңгелек үстел өтті.

Қажимов Қарлығаш Рахымқызы өз баяндамаларын оқыды. Рухани жаңғыруымыздың бірнеше бағыттарын атап көрсетті. Онда жаңа ғасырда өмір сүру үшін өзгере білу, жаңа дәуірдің жағымды жақтарын бойға сіңіру керектігі, оған көнбегендердің көш соңында қалатындығын жас буынға түсіндіре отырып, рухани жаңғырудың негізгі сипаты – өткен мен болашақты үйлестіре отырып, жүзеге асыру екендігін баяндады.

Елбасының «Ұлттық салт-дәстүрлеріміз, тіліміз бен музыкамыз, әдебиетіміз, жоралғыларымыз, бір сөзбен айтқанда, ұлттық рухымыз бойымызда мәңгі қалуға тиіс» дегені бүгінгі мен ертеңнің және болашақтың, жалпы «Мәңгілік ел» идеясының басты шарты болуы тиіс екендігін осы дөңгелек үстелге жиылған барлық

жас студент қауым осы жиында аға буын баяндаған баяндамаларынан ұғына алды.

«Рухани жаңғыру» ең алдымен ұлттық салт-дәстүрді, ұлттық тілімізді, тани отырып өз шеңберімізде шектеліп қалмай оны әрі қарай тереңінен ұғына отырып, біліктілігімізбен білімімізді арттырып, өз мемлекетімізді жоғары дәрежелерге көтеру болашақ жастардың қолында екенін насихаттады. Рухани жаңғыруымызды астарлы ұғынып, келешекке үлкен мақсаттар қоя отырып, соған жетер жолда еңбек сіңіру керек екенін жастарға міндет екенін түсіндірді.

Жансая РЫСҚАЛИЕВА,
Фил-43 тобы студенті

Мастер кисти – Әбілхан Кастеев

В стенах читального зала научной библиотеки (педагогический факультет) проведен литературно-музыкальный вечер «Қазақтың қылқалам шебері – Әбілхан Кастеев», посвященный 115-летию со дня рождения художника Абылхана Кастеева, целью которого является ознакомление с произведениями художника, воспитание эстетического вкуса через любовь к национальному искусству.

В мероприятии приняли участие студенты I-III курсов специальности «Изобразительное искусство и черчение», с кураторами Молдашовой Бакытгуль Абилкаировной и Испановой Айсаной Төлеуовной. Студентка Кажигалиева Жанылсын познакомила с интересными страницами из биографии великого художника, был показан видеоролик об А. Кастееве, организована викторина о жизнедеятельности художника, студентки Сауенова Куралай, Нугасова Ляйля, Жумагул Жантур прочитали стихи, библиотекарь Айташова Гульшира Шайденовна провела обзор книжной выставки «Қазақтың қылқалам шебері - Әбілхан Қастеев». В конце мероприятия Хайршакова Алтынай и Усағалиева Мадина исполнили песню «Самға». В целом организаторами вечера была создана дружеская, теплая, непринужденная атмосфера.

1 марта рамках акции «Мейірімді көктем» состоялась встреча, посвященная Дню благодарения, организованное Научной библиотекой ЗКГУ.

Спасибо родителям за все!

Гостями мероприятия были многодетные родители – сотрудники нашего университета - магистр, мама пятерых детей Астра Ерсайыновна Габдешева, преподаватель, мама четверых детей Акмарал Конысовна Турниязова; сотрудники - мама пятерых детей Айсулу Садыргеновна Абдешева, мама четверых детей Гульнар Амандыковна Мунасова и сотрудник безопасности, папа шестерых детей Бейбит Уахитович Каргабаев. Мероприятие прошло в форме тренинга. Гостям задавались вопросы о том, как хорошо они знают интересы своих детей, как успевают с ними общаться, а еще по кругу была запущена свеча пожеланий всего благоприятного и хорошего. Уважаемые гости записали и наклеили свои искренние пожелания на шарики в форме сердечка. Встреча проходила в приятной, непринужденной атмосфере - гости поделились ценными советами о том, как создать гармоничную семью, как воспитывать ребенка в современных условиях. Для гостей студенты подготовили концертную программу, а руководитель профсоюза вуза Мерген Куанышевич Сулейменов, пожелав всем участникам побольше приятных и радостных встреч, вручил гостям памятные подарки.

Алтыншаш ДАНДЫКУЛОВА,
студентка группы Фил/п-42

ҚОС ДИПЛОМДЫ БІЛІМ БЕРУ

26-28 ақпан аралығында М. Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің делегациясы Н.Г.Чернышевский атындағы Саратов ұлттық зерттеу мемлекеттік университетіне іссапарға барды. Іссапардың негізгі мақсаты бакалавриат пен магистратураның қос дипломды білім беру бағдарламаларын талқылап келісу мен дайындау болды.

(Жалғасы. Басы 1-бетте)

М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университеті (БҚМУ) мен Н.Г.Чернышевский атындағы Саратов ұлттық зерттеу мемлекеттік университеті (СМУ) арасындағы қос дипломды білім беру саласындағы инновациялық-білім беру консорциумын құру туралы 2018 жылдың 26 сәуіріндегі келісімді орындау мен университеттер арасындағы қос дипломды білім берудің екі бағыты (филология /бакалавриат пен магистратура/ және психология-педагогикалық білім беру /магистратура/) бойынша ынтымақтастықтың өзекті мәселелерін талдау мақсатында 2019 жылдың 26-28 ақпаны аралығында оқу-әдістемелік жұмыс жөніндегі проректор, тарих ғылымдарының докторы Ө.С.Тасмағамбетов бастаған БҚМУ ғалымдары: қос дипломды білім беру бөлімінің жетекшісі, техника ғылымдарының докторы, профессор Г.С.Гумаров, филология факультетінің деканы, педагогика ғылымдарының кандидаты Ө.С.Мұханбетқалиев, педагогика және психология кафедрасының доценты, тарих ғылымдарының докторы Н.Ө.Әділбаева, орыс филологиясы кафедрасының меңгерушісі, филология ғылымдарының кандидаты Г.С.Умаровалар Н.Г.Чернышевский атындағы Саратов ұлттық зерттеу мемлекеттік университетіне (Ресей Федерациясы) іссапарға барды.

Сапар бағдарламасында бірінші күні СМУ ректоры, профессор А.Н.Чумаченко БҚМУ делегациясын қабылдады. Кездесу барысында бакалавриат пен магистратураның қос дипломды білім беру саласындағы ынтымақтастық туралы келісімдерге қол қойылды. Университет қос дипломды білім беруде тағы бір мәрте үлкен нәтижеге қол жеткізді.

Келесі күні «М.Өтемісов атындағы БҚМУ мен Н.Г.Чернышевский атындағы СМУ арасында қос дипломды білім беру бағдарламаларын жүзеге асырудың өзекті мәселелері» атты дөңгелек үстел ұйымдастырылды.

Дөңгелек үстел нәтижесінде, оқу үрдісіне қос дипломды білім беру бағдарламаларын енгізудің жол

картасының жобасы әзірленіп, мазмұны талқыланды және орындау мерзімі, жауапты тұлғалары анықталып, әрбір шараның аяқтау түрі белгіленді. Дөңгелек үстел соңында жол картасына басшылық құрамы қол қойып, ресми түрде бекітті.

Біздің университет өкілдері СМУ-дың арнайы білім беретін кафедраларындағы әріптестерімен кездесіп, магистратураның «Филология (орыс тіліндегі әдеби шығарма және журналистика)» (РФ) мен «Тілдер мен әдебиет (филология: орыс тілі)» (ҚР), «Психология-педагогикалық білім (әлеуметтік педагогика)» (РФ) мен «Педагогика және психология (әлеуметтік педагогика)» (ҚР); бакалавриаттың «Филология (отандық филология /орыс тілі мен әдебиеті/)» (РФ) мен «Тілдер мен әдебиет (филология: орыс тілі)» (ҚР) дайындау бағыттары бойынша оқу жоспарларының жобалары әзірленді. Осы оқу жоспарлары жоо ғылыми кеңестерінің алдағы отырысында бекітіліп, 2019-2020 оқу жылынан бастап жүзеге асырылады.

Қос дипломды бағдарламалардың негізгі артықшылықтары:

- оқу мен коммуникацияның халықаралық тәжірибесін алу;
- қарқынды тілдік дайындық;
- жаңа мәдени және білім беру ортасына ену;
- бір оқу кезеңінде екі диплом алу;
- елімізде, сонымен қатар шетелде жұмысқа орналасуда еңбек нарығындағы бәсекеге қабілеттілік;
- келесі оқу сатысында шетелдік жоғары оқу орындарына түсудегі артықшылықтар және т.б.

БҚМУ өз қабырғасында ғана емес, шетелдік серіктес ЖОО-да сапалы жоғары білім алуға бірегей мүмкіндік береді. Сондықтан да жыл сайын білім бағдарламаларының қамтылуын арттыра отырып, жаңа серіктестермен келісім жасау арқылы қос дипломды бағдарламалардың аясын кеңейтеді.

Г.С. ГУМАРОВ,

Қос дипломды білім беру бөлімінің жетекшісі, техника ғылымдарының докторы, профессор

Влияние современной казахстанской культуры на национальное сознание

28 февраля в ЗКГУ им. М. Утемисова прошла выставка ручных изделий: украшений, одежды, аксессуаров и прочих предметов. Событие было организовано факультетом культуры и искусств. Выставка состоялась в рамках программы Рухани жангыру. На ней были представлены творческие работы студентов, магистрантов, в том числе дипломные проекты выпускников кафедры изобразительного искусства и дизайна.

Вслед за выставкой состоялся круглый стол на тему «Заманауи Қазақстандық мәдениеттің ұлттық сананың ашықтығына әсері» («Влияние современной казахстанской культуры на национальное сознание»).

На мероприятии присутствовали Ахмеденов Кажмурат Максutowич, проректор по научной работе и международным связям, кандидат географических наук, директор института «Рухани жангыру» Абат Сатыбаевич Кыдыршаев, декан факультета культуры и искусств Кажимова Карылгаш Рахымкызы

С докладами выступили преподаватели, доценты факультета культуры и искусств.

Обсуждались темы духовного развития, нового казахстанского патриотизма, формирование национального сознания.

Амандық САРСЕНГАЛИЕВ,
студент 4 курса, группы Фил - 42

Әдістемелік апталық

Ақпан айының 18-23 аралығында филология факультетінің «Педагог шеберханасында: сабақты жобалау мен өткізудің заманауи технологиялары» және педагогика факультетінің «Студентке бағытталған оқытуды тиімді ұйымдастырудағы оқытушы шеберлігі» атты әдістемелік апталық жұмысы өтті.

Бұл апталықтардың басты мақсаты студентке бағытталған оқытуды ұйымдастыруда оқытушы шеберлігін арттыру және тәжірибе алмасу, оқытушылардың ғылыми әдістемелік әлеуетін артыру, педагогтардың ғылыми зерттеу және жобалық қызметін қолдау арқылы кәсіби мәдениет пен педагогикалық шеберлік деңгейін жоғарлату.

Апталықтың өтуіндегі басты міндет ол- студенттер үшін оқу ортасында сапалы трансформация процесін ұйымдастыру тәжірибесімен бөлісуді, студенттердің дербестігін және олардың сыни қабілетін жақсартуға бағытталған әдіс-тәсілдерді қолдануды, оқу үрдісінде студенттердің өзіндік позициясын қалыптастырудың жолдарын қарастыруды, студенттердің өзін-өзі дамытуына және өзін-өзі жетілдіруіне ықпал ететін жағдай жасауды, жас оқытушылардың кәсіби қалыптасуына қолдау көрсетуді көздейді.

Жастарымыз басымдық беретін межелердің қатарында білім әрдайым бірінші орында тұруы шарт. Себебі құндылықтар жүйесінде білімді бәрінен биік қоятын ұлт қана табысқа жетеді» елбасымыз айтқандай біліктілігімізбен білімділігімізді арттыру мақсатында осы апталық жұмысы ұйымдастырылды.

Жансая РЫСҚАЛИЕВА

Мастер-класс Леонида Сметанникова

25-го февраля для студентов специальности «Вокальное искусство» кафедры «Музыкальное образование и вокал» ЗКГУ им.М.Утемисова легенда вокального искусства Леонид Сметанников провел мастер - класс.

Народный артист России, музыкальный педагог, баритон Леонид Сметанников ежегодно проводит мастер-классы в университетах США, совмещая их с сольной концертной программой.

- Мне приятно у вас в гостях бывать, потому что, во-первых, мы соседи, и мы должны дружить. Во-вторых, музыка нас связывает в одно целое, вокал тем более. Техника у нас одинаковая, может быть по произношению другая. Есть итальянская школа, есть русская школа, я считаю, есть и казахская школа. Казахская школа - это значит традиции, которые заложены были раньше, укрепляются и обновляются каждый год, идет совершенствование и это прекрасно, - отметил он.

Профессионал высочайшего уровня превратил свой мастер - класс в увлекательное действо, наполненное меткими пожеланиями и искромётным чувством юмора. В работе с молодыми певцами Леонид Анатольевич затронул проблемы звукообразования, артикуляции, певческого дыхания и эмоционально-образной трактовки исполняемого произведения.

-Уважаемые студенты, все время трудитесь! С каждым разом вы будете совершенствоваться. Каждый день надо петь! - сказал мастер в завершение занятия.

Мастер отметил высокий уровень подготовки студентов и профессионализм педагогов кафедры «Музыкальное образование и вокал».

Алтыншаш ДАНДЫКУЛОВА,
студентка группы Фил/п-42

Человек, оставивший глубокий след в душе и судьбе каждого своего студента...

Творческие интересы З.И.Туаевой на редкость многоплановы. Она исследовала методы преподавания литературы и уделяла большое внимание процессу совместной деятельности учителя и ученика (что актуально и в современном преподавании литературы в рамках обновленного содержания образования): поисково-исследовательский метод, метод самостоятельной работы и др.

В центре творческих интересов З.И.Туаевой нестандартные уроки преподавания литературы и развития речи. Она искала пути преодоления схематизма в работе, всю работу строила на базе единства классной и внеклассной работы учеников. Ее сценарии внеклассных мероприятий являются кладом для методиста-учителя (рекомендуем родным Зои Ивановны оцифровать ее рукописи и опубликовать). Разноплановые и глубокие по содержанию внеклассные мероприятия, проведенные по сценариям Зои Ивановны, остались в памяти не только ее студентов, но и учеников школы № 11, куда ежегодно ходила З.И.Туаева в качестве методиста по русской литературе.

Студентам была привита и тяга З.И.Туаевой к психологическим проблемам преподавания литературы: ее интересовала не только психология ученика, воспринимающего литературное произведение, но и психология литературного героя.

Ученый-методист четко определила влияние особенностей изучаемого материала и методической задачи, поставленной учителем, на характер урока. На основе научных трудов и консультаций методиста многие студенты З.И.Туаевой виртуозно давали уроки, в основе которых лежит анализ композиции литературного произведения.

Трудно переоценить значение З.И.Туаевой на жизнь и творческую деятельность многих поколений студентов Уральского педагогического института им. А.С.Пушкина. Не лишним будет сказать, что творческий потенциал Зои Ивановны по сей день горит в ее студентах, работающих

Зоя Ивановна Туаева – кандидат педагогических наук, доцент, методист по русской литературе.

Научно-педагогическая деятельность З.И.Туаевой многогранна, но прежде всего она была талантливым методистом. Она в своих научных трудах и в практической деятельности стремилась осмыслить задачи школьной методики преподавания русской литературы на историко-культурном фоне казахского народа, понять взаимосвязи литературоведения и методики.

сегодня на кафедре русской филологии – Туймеш Даришевой, Карлыги Утегеновой, Аскена Муханбеткалиева, Гульнары Ахметовой, Светланы Турегалиевой и др.

В своих лекциях Зоя Ивановна высказывала ценнейшие замечания по проблеме развития восприятия и мышления учащихся. Она раскрывала взаимосвязь в развитии логического и образного мышления учащихся в процессе преподавания литературы. Она говорила, что на уроке должны быть задействованы оба полушария головного мозга. Ее идеи и в современное время остаются актуальными и востребованными в преподавании литературы в рамках модернизации образования в Казахстане.

Интерес к слову, к методике проведения письменных работ сопутствовал многим исканиям ученого. Она исследовала типы письменных работ, ратовала за развитие образного мышления, художественной речи, разработала целую систему методики проведения письменных работ. Особенно хотелось бы отметить работу над сочинениями по картине. Многие студенты, живя в периферийном городе или в небольших аулах, не имея возможности ходить в оперные театры и картинные галереи, имели смутное представление об искусстве. Уникальность Зои Ивановны как методиста усматриваем в том, что она попутно научила студентов, например, разбираться в колорите произведений изобразительного искусства, системе соотношений цветовых тонов; привила интерес и любовь к хорошей музыке. Благодаря ее влиянию, мы в выходные «срывались» в Москву, чтобы в Большом театре послушать оперу или посмотреть балет.

Зоя Ивановна Туаева уделяла много внимания особенностям устной речи, задачам совершенствования речи школьников, подготовке учителя к занятиям. Ее волновали необходимость, с одной стороны, сохранять эмоциональное, моральное и эстетическое воздействие произведения на учеников, с другой стороны, не отказываться от анализа литературного произведения, потому что анализ способствует пониманию произведения, без которого, в свою очередь, воздействие литературного произведения на умы и души читателя неполноценно.

Наиболее полное воплощение и систематизацию идеи Зои Ивановны Туаевой нашли в книге «Нестандартные уроки русского языка и развития речи», выдержавшей несколько изданий и являющейся актуальной и в настоящее время. Автор в стройной, продуманной системе раскрывает свои взгляды на формы и методы занятий по литературе, этапы работы над темой, на начитанность, культуру устной и письменной речи.

Кроме того, Зоя Ивановна Туаева была одним из активных участников создания и развития Евразийского центра Габдуллы Тукая, внесшего огромный вклад в общественную жизнь нашего города: открытие музея Габдуллы Тукая, реставрация Красной мечети, установка бюста великого татарского поэта, проведение многих общественно значимых мероприятий... Она соавтор и автор докладов первых четырех Международных конференций, организованных Центром Тукая, редактор

сборников материалов этих конференций, автор сценариев фильмов и инсценировок по Тукаю и его произведениям, а также ряда общеметодических учебников, учебных пособий, методических разработок, пользующихся особым спросом у учителей и методистов.

Особый талант Зои Ивановны – талант быть человеком!

Клавдия Яковлевна Сурова вспоминает: «Как она умела слушать и понимать каждого!.. Самая прекрасная роскошь – роскошь человеческого общения. Зоя Ивановна – носительница этой роскоши. Культура души, душевная мягкость, доброта – главное в личности Зои Ивановны».

В 2005 году она ушла из жизни... Такие долгие дни и ночи без нее... такой короткий исторический срок...

Главное, что привнесла незабвенная Зоя Ивановна в своих студентов, – любовь к своей профессии. Она оставила глубокий след в душе и судьбе каждого своего студента, в душе каждого человека, с кем встречалась хоть раз...

Не в этом ли заключается предназначение человека... Не для этого ли живет человек...

Карлыга УТЕГЕНОВА,
доцент кафедры русской филологии

Берегите свое здоровье

Профилактика туберкулёза

Уважаемые преподаватели и студенты!

Туберкулёз продолжает оставаться сложной социально-экономической и медико-биологической проблемой во всех странах мира, в т.ч. Республики Казахстан.

В Западно-Казахстанской области в течение последних лет сохраняется стойкая тенденция к снижению заболеваемости и смертности населения от туберкулёза.

Стабилизации эпидемической ситуации по туберкулёзу способствовало эффективное выполнение комплекса профилактических и противоэпидемических мероприятий.

В связи с этим, мы хотим вооружить вас информацией о профилактике такого серьёзного заболевания, как туберкулёз, чтобы вы применяли на практике свои знания и умения.

Туберкулёз – это заразное заболевание, при котором главным источником инфекции является больной туберкулёзом человек и его выделения, особенно мокрота. Туберкулёз поражает в основном лёгкие, но может быть туберкулёз мозга, мозговых оболочек, костей, суставов, почек, глаз, половых органов, кишечника и других органов. Туберкулёзные бактерии растут и

размножаются в лёгких людей, заболевших туберкулёзом. При разговоре, кашле, чихании вместе с мокротой выделяются в воздух миллионы туберкулёзных палочек, которые находятся в воздухе помещений несколько часов, их вдыхают окружающие.

У заболевшего туберкулёзом могут появиться кашель, снижение аппетита, потеря веса, потливость, повышение температуры тела, боли в грудной клетке во время кашля, чихания, а иногда – при глубоком вдохе. Наблюдается быстрая утомляемость, слабость. У некоторых больных заболевание может начинаться только со снижения веса. При снижении веса, появлении кашля, особенно с мокротой, и других выше перечисленных признаков заболевания, обязательно обратитесь к врачу, пройдите флюорографическое обследование. Флюорографическое обследование в поликлинике по месту жительства, проводится бесплатно. Посоветуйте сделать это своим друзьям и подругам – если они заболели.

Вовремя поставленный диагноз туберкулёза является залогом успешного лечения.

Сегодня доказано, что большинство случаев туберкулёза можно излечить. При своевременном обращении за медицинской помощью, а также при получении лечения

под контролем медицинского работника и без перерыва, больные будут выздоравливать. Перерывы в лечении, отказ от лечения приводят к формированию тяжелых форм заболевания, лечить которые нужно длительно. Лечение от туберкулёза, так же как и диагностика проводится бесплатно.

Большую роль в защите от заболевания играет иммунитет. И каждый из нас должен предпринять шаги для защиты себя и своих близких от туберкулёза. Чтобы не заболеть туберкулёзом, необходимо вести здоровый образ жизни: не курите, не употребляйте наркотики, алкоголь, занимайтесь спортом, танцами. Высыпайтесь, особенно в период сессий, избегайте постоянного переутомления, стрессов, тепло одевайтесь в холодное время года. Очень важно регулярное питание с включением, рацион мясных, молочных продуктов, овощей и фруктов. Очень полезны салаты из свеклы, моркови, заправленные растительным маслом, квашеная капуста. Можно пить витамины в таблетках, особенно зимой и весной.

При заболевании срочно обращайтесь за медицинской помощью, не занимайтесь самолечением!

А.УТЕГЕНОВА,
специалист отдела эпиднадзора за особо опасными и карантинными инфекциями
(в т.ч. туберкулёз)
Департамента охраны общественного здоровья ЗКО

Ұстазым

И.М.Исатайұлына арнау

Толғауымды қосамын мұң зарыма,
Сенбеймін ұстазымның жоқтығына
Сағынышпен арнаймын өлеңімді,
Ұстазым Мейрам Исатайұлына.

Жарқын жүзді, көңілі шат жайдарлы,
Күн сәулелі нұрын шашқан арайлы.
Шәкірттерге күлімдеген шырайы,
Естен кетпес бейнесі ақ маңдайлы.

Сағындым, сағындым ыстық жылуынды
Барша студентке аямадын
қолдауынды,
Жанарлары жасқа толы шәкірттерің,
Мөлдіреп қарайды сіз отырған орынды.

Нұрғұл ҚАЛАБАЕВА,
мәдениет және өнер факультетінің
дизайн мамандығының
IV-курс студенті

Год молодежи, объявленный Указом Президента в 2019 году, открывает большие возможности для молодежи. Молодое поколение - будущее казахского народа. Одна из перспективных студентов нашей альма-матер, подающая большие надежды - Мендыгалиева Айым Токтасыновна.

Мендыгалиева Айым Токтасыновна родилась в Каратобинском районе Западно-Казахстанской области. Айым – очень

разносторонняя, старательная девушка, всегда занимается саморазвитием и верит, что все у нее непременно получится. Она является студенткой 3-го курса по специальности «Химия» естественно-географического факультета ЗКГУ имени М.Утемисова. Она – финалист республиканского конкурса «Startup «Bolashak»: Менің Арманым». Цель конкурса - поддержка социально значимых бизнес-инициатив молодых предпринимателей, направленных на совершенствование стандартов и повышение качества жизни, трансфер передовых знаний и технологий в социально-экономическую жизнь страны.

В 2018 году Айым приняла участие в республиканском конкурсе стартап-проектов «Менің арманым», организованном Министерством образования и науки РК совместно с Ассоциацией «Болашақ», и вышла в финал. Этот конкурс стал большим опытом для Айым.

«О проекте я узнала от нашего куратора группы. В то же время я начала искать решение проблем, которые волнуют людей. Только в последний день отборочного этапа я решила, на какой основе будет проект. Мы начали искать ментора для проекта, не зная, что такое стартап проект, и какие конкретные результаты он нам даст.

Что интересно, когда представляли менторам

наши проекты, мы переживали, что не пройдем. Но я прошла отборочный этап конкурса, после этого наша работа пошла в гору. Наш проект называется «Universal тыңайтқыш», цель которого - разрешение экологических проблем. Этот проект поможет сохранить экологию. Родной университет оказывал нам спонсорскую помощь, поддерживал всесторонне, за что мы благодарны ректору университета.

Четверть финала прошла в городе Астане. Только 100 проектов из 500 получили путевку на полуфинал. И мы получили наш «золотой билет» на полуфинал, который прошел в Шымкенте. И так, стремились к финалу, что даже не заметили, как прошло время. И не могли поверить, когда нам сказали, что мы прошли в финал. В декабре отправились в нашу столицу, получили возможность участвовать в бесплатном мастер-класс у именитых бизнес-тренеров, коучеров. С завершением проекта наши цели были расширены и укреплены.

Этот год, объявленный Главой государства Годом молодежи, вдохновил нас еще больше. Год молодежи способствует объединению молодых ученых, предпринимателей и реализации их идей и стартап-проектов. Я призываю нашу молодежь осуществлять свои идеи и мечты! Мечты сбываются, если цель поставлена правильно. Нельзя сидеть и попусту фантазировать, мечтать. Мечты сбываются благодаря действиям. Без действий ничего не бывает», - поделилась Айым.

Алтыншаш ДАНДЫКУЛОВА,
студентка группы Фил/п-42

2019 ЖЫЛ – ЖАСТАР ЖЫЛЫ

деген еді Елбасы.

Жастар қоғамның қозғаушы күші, ең белсенді бөлігі, яғни жарқын болашақ кепілі, ал болашақ бүгіннен басталады! Қазақстанды дамыған, алдыңғы қатарлы мемлекеттердің арасына қосу біздің қолымызда және бізге артылған үміт пен сенім.

Жастар арасында көптеген мәселелер бар, және бұл мәселелер шешімі осы жылдың басты бағыты болмақ.

«Жастар мен отбасы институтын кешенді қолдау мемлекеттік саясаттың басымдығына айналуы тиіс. Жастардың барлық санатын қолдауға арналған шараларды толық қамтитын әлеуметтік сатының ауқымды платформасын қалыптастыру керек», —

Қазақстанның 10-15 жылдан кейін қандай болатыны көп жағдайда мүлдем жаңа жағдайларда білім алып жатқан студенттерге, жастарға тікелей байланысты болғандықтан, Мемлекет басшысы жастарға ерекше басым көңіл бөледі, өйткені нақ осы ұрпаққа жаңа, қазіргі заманға сай Қазақстанда өмір сүріп, жұмыс істеу бұйырған. Қазақстан халқына арнаған «Қазақстандық жол-2050: бір мақсат, бір мүдде, бір болашақ» Жолдауында Елбасы жастарға ерекше рөл берілетін іс-қимылдардың нақты жобасын ұсынған болатын. Қазіргі таңда М.Өтемисов атындағы БҚМУ студенті ретінде білім ала отырып, келешекте еліміздің болашағына үлесімді қоса алатындай және алға басуына септігімді тигізетіндей етіп білімімді жетілдіру менің басты мақсатым болып табылады.

Айнара ҚҰЛЫМЖАН,
«Тарих, экономика және құқық» факультеті,
«Құқықтану» мамандығының 3 курс студенті

«ЖАСТАР ЖЫЛЫ» – ЖАҢА БАСТАМАЛАР МЕН ЖАҢА МҮМКІНДІКТЕР ЖЫЛЫ

мәртебе!

Елбасымыз жыл сайынғы дәстүрлі жолдауларында жастар саясатын жетілдіру бойынша іргелі тапсырмалар беріп жүргені белгілі, өйткені жастар мемлекетте маңызды рөл атқарады. Жастарды жұмыспен қамту мәселесі елімізде басты назардағы мәселе екені белгілі. Осы проблеманы жою үшін елімізде «Дипломмен ауылға», «Бизнестің жол картасы», «Жұмыспен қамту-2020», «Жоғары білім алудың қолжетімділігі мен сапасын арттырып, студент жастардың жатақханадағы жағдайын жақсарту», т.б. бағдарламалар қолға алынып, еліміздің түкпір-түкпірінде жүзеге асырылып жатыр. Соған

Осыған дейінгі Елбасының қай жолдауын алсақ та, жастарға қатысты жобалар мен бастамаларды ескеріп, жастарға ерекше көңіл бөліп келген. Елбасымыздың кезекті Жолдауында да жастар мәселесі ескерусіз қалмай, 2019 жыл – «Жастар жылы» деп жарияланды. Біз үшін, яғни жастар үшін бұл – үлкен

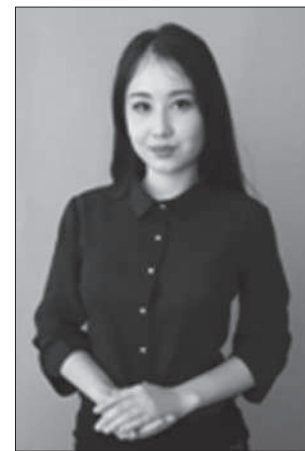
байланысты өзінің республика жастарымен көптеген кездесулерінде Н.Ә. Назарбаев: «Әр адамның бойына жұмыс істей білу, оқып-үйрене білу, өмір сүре білу, қазіргі әлемде өмір сүре білу қасиетін сіңіру керек», — деп жиі ескертеді. Сонымен қатар форумда Елбасы жастардың назарын ғаламдық бәсеке ғасырының: «Өзгер, әйтпесе тайып тұр!» деген қатаң ұстанымы бар екенін айта кетті. Ал бұл талап ең жоғарғы міндеттерді нақ жастар алдына қояды, өйткені жас кезінде адам жаңа жағдайларға тез бейімделеді. Сондықтан Жастар жылына өзімнің бірнеше ұсынысымды білдіргім келеді.

Біріншіден, «шетелге ағылуы» үрдісін тоқтатуға нақты әрекеттер жасалуы тиіс деп есептеймін. Себебі көптеген білімді, қолынан іс келетін жастар шетелге көшіп кетіп, өзге елде еңбек етіп жүр. Бұл жағдаймен күресу үшін жастарға елде қалуына нақты қолдау қажет. Сонымен қатар, жастардың инновациялық идеялар байқауын жиі өткізілуі тиіс деп есептеймін.

Екіншіден, жастардың бойына ұлттық құндылықтарды сіңіріп, елімізде көптеген патриот жастарды қалыптастыру үшін ұлттық мәдениетімізді жүйелі түрде насихаттау керекпіз деп есептеймін. Ұлттық мәдениеттің бастауы - ұлттық тәрбие. Олай болса, жастар ең алдымен ұлттық тарихи жадын, бірегей ұлттық ойлау машығын, өзіндік дүниетанымын, ана тілі мен ділін, дінін жжәне дәстүрлі мәдениетін білуі әрі дамытуы тиіс.

Молодежь – светлое будущее Казахстана

23 января 2019 года в павильоне «Нұр Әлем» на территории ЭКСПО прошла торжественная церемония открытия Года Молодежи в Казахстане. «Молодежь – это ключевой фактор конкурентоспособности нашей страны в современном мире», - сказал в своем выступлении Н.А.Назарбаев, открывая это мероприятие. У Главы государства особое трепетное отношение к молодежи.

Я являюсь студенткой 3 курса Западно-Казахстанского государственного университета им.М.Утемисова. От своего имени мне хотелось бы поздравить всю казахстанскую молодежь с началом Года Молодежи. Я, как и многие другие, считаю, что молодежь - это наше будущее. А вера в молодых, амбициозных и талантливых людей - это вера в развитие страны. Мы являемся частью данного этапа развития человечества. Именно от нас зависит качество будущего конкурентоспособного общества всеобщего труда с критическим мышлением и свежим взглядом на жизнь.

Объявление 2019 года Годом Молодежи является признаком большого доверия Елбасы к нам, и это, несомненно, радует и мотивирует к большим и великим начинаниям. XXI век мы называем не только эпохой глобальных вызовов, но и временем молодых, энергичных и талантливых людей. На данный момент для нас, молодежи, созданы все условия для получения образования, реализации своих возможностей. Уже сейчас и сегодня молодое поколение казахстанцев можем и должны определять будущее Казахстана. И изо всех сил постараемся внести свой вклад в светлое будущее нашей Родины.

Наргиз ЕСЕНОВА,
студент 3 курса по специальности История

Еліміздің болашағы - біздің қолымызда

Елбасымыз Н.Ә. Назарбаевтың жарлығымен 2019 жыл - Жастар жылы деп жарияланды. Бұл бізге беріліп жатқан үлкен мүмкіндік. Тек оны өзіміз пайдалана білуіміз керек. Бізге берілген мүмкіндікті жіберіп алмай, болашағымызды бүгіннен қалыптастырайық. Қазақстанның әлемнің ең дамыған 30 елінің қатарына кіруі, жастардың қолында. Елбасымыздың биылғы жарияланған жолдауы жастарды бейжай қалдырмай, бір серпіліп, бойына жігер сыйлағандай. Былғы жыл бізді жаңа бастамаларға итермелеп, жетістіктерге толы болмақ. Ендеше, жаңа белестерді бағындырайық

Айтолқын УТЕГЕНОВА,
Тарих, экономика және құқық факультеті,
«Маркетинг» мамандығының 2 курс студенті

Үшіншіден, әр салада жетістікке жеткен ғалымдармен кездесулер қатары көп болуы тиіс деп есептеймін. Олардың мамандық жолындағы өткерген қиыншылықтары мен жеткен жетістіктері жастарды ынталандырып қана қоймай, үлкен серпіліс, жаңа идеялар туғызады деп есептеймін.

Қорытындылай келе, жастар буыны елімізді әлемдік аренада танытып, бәсекеге қабілетті елдер қатарынан көрсететін мықты да мығын буын. Биылғы жыл бағдары анық, мақсаты айқын жастар үшін зор мүмкіндіктерге толы болмақ. Ендеше, бізге жүктелген міндеттер мен алға қойған мақсаттарға жету жолында барша жастар күш біріктіргені абзал. Себебі, ел мүддесі біздің де мүдде.

Мақсат СЕМБАЕВ,
«Тарих, экономика және құқық» факультеті,
«Менеджмент» мамандығының 1 курс студенті

Университетімізде латын әліпбиіне байланысты конференция болды. Конференция болардың алдында ұстазымыз Абат Сатыбайұлы: «Латын графикасына негізделген әліпби туралы кім баяндама жасағысы келеді», - деп ұсыныс тастады. Бір қызығы аудиториядағы 104 студенттің ешқайсысы қол көтеріп, ниет білдіре қоймады. Олардың қатарында өзім де бармын. Міне, біздер, жастар бұл тақырыптан қашқақтаймыз. Дегенмен күмәнімді жеңіп, баяндама жасамаққа бел будым.

Сонымен жастар неден қорқады? –Жастар қорықпайды, қиналады. Ал олар неден қиналады? Міне осы сауалыма жауап іздеп, жолдастарымның арасында сауалнама жүргіздім. Жауап тапқандаймын.

Латын графикасына негізделген әліпби негізіндегі қазақ тілінің емлесінде күрмеуі шешілмеген мәселелер бар. Мәселе деуге де келе қоймас, таңбалуға байланысты шикіліктер бар.

Мысалы и және й әріптерінің бірдей таңбалуы. Айта-айта жауыр болған тақырып болғанымен, елеулі кедергі тудыратыны сөзсіз. Кириллицаның өзінде и, й әріптерін шатастыратын оқушылар да бар. Ал енді жаңа әліпбиде бұл екі әріп бірдей таңбалады. Мейлі, біздер дауысты дыбыстан соң й келетіндігін білеміз. Алайда болашақта мұғалім ретінде емлені енді үйреніп келе жатқан оқушыларға ұғындыру үдерісінде проблемалық жағдаят тудыратыны қазірден белгілі.

Ш әрпі s және h таңбаларының бірігуі арқылы таңбалады. Ал s және h дыбыстары қатар келетін сөздер де бар. Мысалы Ashat, ashana. Осы орайда сауалнамаға қатысқан студенттер тарапынан ш және ч дыбыстарын апострофпен таңбаласа екен деген ұсыныстар болды.

И, Й, I бас әріптері бірдей таңбалады. Бұл оқуда кідіріс әрі қиындық тудырады, шатасуларға алып келеді. Негізінен әр әріптің жеке бір таңбамен белгіленгені жөн.

Және де студенттер арасында: «дайындық сыныбынан бастап жаңа әліпбиге дағдыланатын оқушыларға бұл әліпбиді меңгеріп кету оңай, ал кириллицаға үйреніп қалған адамдарға игеріп кету қиынырақ болады» деген пікірлер де көп болды. Сонымен қатар «апострофтар қиындық тудырады, төл дыбыстан айырылу қаупі бар, дағдылану қиынға соғуда» деген пікірлер де болды.

Жалпы бұлардың бәрі уақытша процесс. Кез-келген өзгеріске бірден үйреніп кету оңай емес. Уақыт өте келе жаңа әліпби бізге сіңісіп, үйреншікті әрі оңай болатынына сенемін. Дегенмен жоғарыда таңбалуға байланысты аталған студенттік көзқарастар назарға алынса екен деген ойдамын. Толық өңделіп жетілмеген әліпбиді оқушыларға үйретіп, кейін өкініп отырғаннан гөрі, қазірден мінсіз әліпби жасап алғанымыз жөн.

Шаттық УДАЕВА,
ҚТӨ-33 тобы

Ақиқат пікір-талас орталығы ЖҚБ мүшелері үшін ақпан, қантар айлары олжалы болуда. Осыдан бірнеше апта бұрын яғни 25-27 қаңтар күндері Қостанай қаласы, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай Мемлекеттік университеті «Ахмет Ұрпақтары» пікірсайыс клубының ұйымдастыруымен өткен халықаралық пікірсайыс турнирінде бірлестік координаторы Сарымсақов Айымбек ЛД финалында, «Ақиқат» фракциясы (Жалмұқан Ерсұлтан, Сарымсақов Айымбек) 1/4 финалында және 1 курс студенттерінен құрылған «Харекет» фракциясы (Латифов Санжар, Ермекебаев Қобылан) жастар финалында төбе көрсетті.

«Ақиқаттықтар» үшін олжалы ай

Сонымен қатар қаңтар айының бірінші аптасында Ақтөбе қаласында С. Бәйішов атындағы Ақтөбе университетінде ұйымдастырылған «Aisberg CUP I» республикалық турнирінде «Ақиқат» фракциясы (Жалмұқан Ерсұлтан, Сарымсақов Айымбек) «Үздік талпыныс» және Оралдық пікірсайысшылар «Үздік делегация» номинациясымен марапатталса, Алматы қаласындағы Алматы Техникалық университетінің ұйымдастыруымен өткен «ATU CUP» республикалық турнирінде Әбдірәсіл Дина мен Бахытжанова Алтынайдан құралған «Ақжайық» фракциясы «кревтивті фракция» номинациясының иегерлері атанды. Оздырылған республикалық турнирлердің барлығында шамамен еліміздің әр түкпірінен 30-ға жуық фракциялар, 60-қа тарта пікірсайысшылар қатысып, ой жарыстырды. Ақиқаттық алыптар осы турнирлардың барлығында үздік сегіз фракция, үздік пікірсайысшылар қатарынан көрінді!

Ақиқаттықтарды шын жүректен
Қ Ұ Т Т Ы Қ Т А Й М Ы З!

14-ші ақпан күні “Дүниежүзілік тарих және әлеуметтік-саяси пәндер” кафедрасының оқытушысы, куратор Майманова Н.Н және Аймақтану мамандығының (Рег-11) студенттері ұйымдастыруымен «Тарих, экономика және құқық» факультетінің 1 курс студенттері арасында “Бірлігі мықты жастар – болашаққа жол бастар” атты интеллектуалды сайыс ұйымдастырды.

Сайыстың мақсаты: Студенттерге жүргізіліп жатқан реформалардың мәнін, мәнісін, олардың Отанымызды өркендету жолындағы маңызын жете түсіндіру.

«Бірлігі мықты жастар – болашаққа жол бастар» интеллектуалды сайысы

Бағдарламаны жүзеге асыру үшін қоғамды ортақ мақсатқа жұмылдыру. «2019 – жастар жылы» бағдарламасын жаппай қолдау. Қоғамдағы жаңғыру үрдістеріне тың серпін беру.

Сайысқа қатысушылар: Тарих, экономика, құқық және халықаралық қатынастар мамандықтарының 1-курс студенттері.

Сайыс «Ойлан, тап!», «Сен білесің бе?», «Жалғасын тап», «Жастар challenge» болып 4 турдан тұрды. Ойын басталмас бұрын команда басшылары жеребе таңдап, ол арқылы қай команда ойынды бірінші болып бастайтынын анықтады. Сонымен бірінші команда «Тарихшылар» тарих мамандығының студенттері, екінші команда «Рухты жастар» құқықтану мамандығының студенттері, үшінші команда «Мұрагер» экономика мамандығының студенттері, төртінші команда «Young boys» халықаралық

қатынастар мамандығының студенттері.

Ойын барысы командалар өздерін таныстырумен басталған болатын. Әр команда өздерін өте жақсы таныстырып өтті, мысалға «Young boys» командасы халықаралық мамандығының студенттері өздерін болашақ дипломат ретінде, әр тілде сөйлеп таныстырып өтті.

Сайыс өте жоғары деңгейде өткен болатын, ойын барысында әр команданы қолдауға жанкүйерлер атсалысып отырды. Қазылар алқасы 3 адамнан құралған болатын:

1)Дүниежүзілік тарих және әлеуметтік – саяси

пәндер кафедрасының тарих ғылымдарының кандидаты Гиззатов С.М

2)Дүниежүзілік тарих және әлеуметтік – саяси пәндер кафедрасының аға оқытушысы Есеева Г.Н

3)Дүниежүзілік тарих және әлеуметтік – саяси пәндер кафедрасының аға оқытушысы, Phd докторы Нурманова А.К

Барлық команда сайысқа өте жақсы қатысып, өздерінің білімдерін ортаға салды. Сайыс соңында қазылар алқасы әр командаға өз бағасын берді. Қазылар алқасының шешімі бойынша 1-орынды «Тарихшылар» командасы иеленді, 2-орынды «Young boys» командасы иеленсе, 3-орынды «Мұрагер» командасы иеленді.

Альбина ДЖАУМЫТБАЕВА,
Аймақтану мамандығының 1 курс студенті

Қоғам айнасы

“Жүрекпен көретін жандар”

Қоғамдағы өз орны бар және мемлекет пен қоғамның қолдауын аса қатты қажет ететін мүмкіндігі шектеулі жандардың орындары ерекше. Олар тағдырдың маңдайға жазуына орай қос жанардан айырылды. Бірақ, соған қарамастан өмірдің қиындықтарына мойымай, еңбек етіп, кітапханалармен тығыз байланыста болып, білімдерін молайтып ел қатарлы өмір сүріп жатыр. Біз жанары көрмесе де, жүрегі көретін, өмірді сүйеге құштар жандар туралы соның ішінде қос жанарынан айырылған, зағип жандар үшін Батыс Қазақстан облыстық зағип және нашар көретін азаматтарға арналған арнаулы кітапханасына ақпанның 5-і күні экскурсия ретінде БД-11, БД-21 топ студенттерімен бірге және де Тоты Еркінқызымен жол тартқан болатынбыз.

50 жылдық тарихы бар кітапхананың басқа кітапханаларға қарағанда ерекшелігі мол екенін, сонымен қатар онда жасайтын кітапханашылардың еңбегі баға жетпес екені айдан анық. Кітапханамен танысқандағы білгеніміз: кітапханада кітап қорының 3 түрімен таныстық олар 1.Бедерлі нүктелі кітаптар, 2.Аудиовизуалды кітап түрлері, 3.Көркем әдебиет түрлері. Кітапхана өзінің оқырмандарымен көптеген шаралар жүргізіп отырады. Кітапхана да оқырмандарына арналған дыбысты кітаптарды өңдеу бөлімі және дыбыс студиясы бар екен. Зағип жандарға арналған оқу және жазу жүйесінің негізін қалаушы, әріптерді 6 нүктеден құраған Луи Брайльдің 210 жыл толуына орай видеоролик көрдік. Кітапханада бедерлі-нүктелі қаріп түрімен үйрететін «Брайлист» курсы бар екенін білдік. Бедерлі-нүктелі қаріп түрімен жазғанда прибор Гриф арқылы жазамыз бір ерекшелігі жазғанда оң жақтан жазып, оқығанда теріс айналдырып, сол жақтан оқылатынын біліп, өзіміз азғантай болса да үйреніп келдік. Шығарылған бедерлі-нүктелі қаріп түрімен және

де бедерлі-нүктелі журналдар мен таныстық. «Бір ел - бір кітап» акциясы бойынша көрмемен танысып, «Қазіргі заманауи оқырман» атты сауалнама толтырып, естелік суреттерге түсіп жақсы әсер алып,өзімізге көптеген мәліметтерді жинақтап қайттық.

Осы кітапханаға барғандағы түйгенім, білгенім күн сәулесін бір сәтке болсада көру – зағиптар үшін өмірдегі баға жетпес, ең асыл арман екендігі белгілі. Өздерінің ізденімпаздылығымен, білімділігімен, қайсарлығының арқасында олар ешқашанда кітапханамен байланысын үзбейтін батыр жандар. Айналадағыны тек сипау арқылы ғана сезіп, көкірек көзімен көруден басқа қолдан келер қайран жоқ. Алайда, олар - жазмыштың жазғанына жасымайтын қайсар жандар екенін түсіндім. Жанарсыз да өмір жалғасатынын ұмытпағанымыз жөн екен.

Дана КУБАЙТОВА,
Кітапхана ісі мамандығының 2 курс студенті

Ақпанның 18-і күні ист-33 тобы және топ кураторы Бақтығұлова Балқия Ноғайқызының ұйымдастыруымен «Жастар және заман» атты ашық тәрбие сағаты болып өтті.

Бала тәрбиесі – қоғам тәрбиесі

Жастар қоғамымыздың жүрек дүрсілі, өзегі. Есігінен енді аттап отырған жаңа ғасырда ұлтымыздың өсуі де, өшуі де осы жастарға тікелей байланысты. Қазақ жастарының іс-әректіңдегі біздің ұлттық болмысымызға дақ түсіретін жақтары, яғни маскүнемдік, нашақорлық, балалар үйіндегі жетім балалар, қарттар үйіндегі үлкен ата-әжелерімізді көрген кезде әркімнің жүрегі ауыратыны белгілі. «Қызым үйде, қылығы түзде» демекші мектептен тыс жерде интернеттерде отырады, яғни батыстағы замандастарына көбірек еліктейді, кертартпа ағынына әуестігі басым

батыстың кинофильмдерінің ықпалы зор, мұның бәрі идеологиялық қысым, оның құдыреттілігі албырт та, аңғыл жастардың санасын улайды. Сондықтан олардың сана-сезімі уланғандықтан, психикасына әсер етіп, әр түрлі қылықтарға барады. Міне, соны бірі-мейірімсіздік осыдан келіп шығады. «Ұяда не көрсе, ұшқанда соны іледі»-демекші, әр бала кішкене кезінде ата-анасынан не көрсе, соны істейді. Мысалға алсақ, ата-анасы ұрлық жасаса, арақ ішіп баласын ұрып-соқса, сол бала өскенде жақсы, тәрбиелі азамат бола алмайтыны мәлім.

День открытых дверей

Твой успех – это наша цель

22 февраля 2019 года прошел традиционный День открытых дверей. Это уникальная возможность для абитуриентов совершить погружение в студенческую атмосферу вуза, узнать о возможности поступления, пообщаться с сотрудниками, преподавателями, выпускниками и студентами.

Проводимые мероприятия направлены на привлечение абитуриентов в вуз. После официальной части в главном корпусе, где прошел праздничный концерт, выпускников школ разделили по интересам и по выбранным специальностям. Часть абитуриентов решили обучаться на факультете истории, экономики и права. На факультете 5 кафедр, обучающихся в различных сферах деятельности. Абитуриентам провели экскурсию по факультету и показали современные аудитории, кабинет «Виртуальный банк», библиотеку, компьютерные классы, музей кафедры истории и столовую.

С приветственным словом и презентацией выступили декан факультета истории, экономики и права Нестеренко Галина Ивановна, замдекана Утешева Саида Мамаевна и заведующая кафедрой учета и финансов Искакова Балым Габасовна.

Преподаватели рассказали о перспективах обучения в нашем университете, ознакомили учащихся с правилами приема, направлениями подготовки и специальностями, по которым ведется обучение, продемонстрировали презентации о факультете и была проведена интеллектуальная викторина «Экономическая грамотность». Ведь в нашем вузе большое внимание уделяется не только организации учебного процесса, но и вопросам воспитания студентов с целью формирования активной творческой личности, адаптированной к современным жизненным условиям, гражданина с чувством долга, ответственности, собственного достоинства, с высокой культурой и моральными качествами. Проведение воспитательной и нравственно-эстетической работы со студентами

осуществляют кураторы, деятельность которых организуют и контролируют декан и заместители декана. Кроме того, успешно работает студсовет, студенческое научное общество, спортклуб и другие направления активной студенческой жизни.

Активисты-студенты поделились своими впечатлениями, дали советы поступающим и ответили на их вопросы. Больше всего выпускников интересовали вопросы, связанные с привилегиями для победителей и призеров олимпиады, а также возможности международных стажировок во время обучения по программе академической мобильности. Первокурсники рассказали о том, как проходит их первый год обучения, а студенты 3-го курса рассказали о своих планах после окончания вуза.

Мероприятие прошло на позитивной ноте, по результатам которой школьникам были вручены дипломы и благодарственные письма.

Абитуриенты всесторонне ознакомились с деятельностью вуза. Надеемся, что они сделают правильный выбор, и уже в сентябре мы увидим их в стенах нашего альма-матер в качестве студентов!

А.К. ТОГЖАНОВА,
Факультет истории, экономики и права
Кафедра учета и финансов

Бүгінгі жаһандандыру үрдісінде әр ұлт, әр мемлекет өзіндік бет-бейнесін көрсетуге тырысуда. Келешек ұрпақты тәрбиелеуде осында жаңа айтылған атадан қалған өлмес мұра, мол қазынамыз салт-дәстүр, әдет-ғұрыптарымызды насихаттау арқылы келеңсіз мәселелердің алдын алуға болады деп ойлаймын. Неге десеңіз, өткенге көз жүгіртсек, біздің қазақ қоғамымызда ата-анаға қарамай кету, баланы тастау, шет елге сату деген болмаған. Ұлттық тәрбие деңгейі өте маңызды, жан-жақты жүргізілді. Бір баланы бір ауыл болып тәрбиелеген. Бала тәрбиесі көзден тыс қалмаған. Қазақ ауылында бала тәрбиесіне бүкіл ауылдың үлкендері, әсіресе қарттары араласқан. Үлкендер ауылдастарының өрескел мінез-құлықтарына ұрысып, зекіп тыиым салуға, ақыл айтуға, тіпті ретті жерінде ұруға да қақысы болған. Осындай ата-дәстүрімізді бүгінгі жастар жадына сақтап, жалғастыра білуі қажет.

«Заманына қарай адамы» деген тұжырымды алып тастап. Өз тұжырымымызды қойғымыз келеді. «Әр іс-әрекетіңе жауап бер, сөзіңе нық сенімді бол, мейірімді, қарапайым, кішіпейілді бол. Ең бастысы, адам екеніңді ешқашанда ұмытпа». Заман өзгерген жоқ, заманды өзгерткен адамның іс-әрекеті екенін естен шығармайық.

Ә.Р. Амангелді, А.А. Калиева,
А.А. Бисенов, И.С. Убайдуллаев

Ақсақалдар кеңесімен кездесу

Қазақ халқы ұлт болып қалыптасып, тәуелсіздікке ие болып отырған тарихи кезеңде ұлттық сана жаңа деңгейге көтеріліп, жаңа қасиет-сапалармен толысуы керек. Ол өздігімен келмейтін нәрсе. Оны іске асыру-күрделі қоғамдық мәнді құбылыс.

Осыған орай жас ұрпақты оқытып, тәрбиелейтін барлық ұжымдардың алдына қойылып отырған талаптардың бірі – ұлттық құндылықтарға баса көңіл бөліп, болашақтың қабырғасын нық ұстар ұрпақты тәрбиелеу. Бұл міндетті жүзеге асыру үшін жалындаған жастардың Ақсақалдар кеңісінің өкілдерімен кездесу форумы өткен болатын. Бұл кездесуге жүзден аса БҚМУ студенттері куәгер болды. «Атадан жастарға өсиет» деп ғасырға жуық өмір сүрген ақсақалдарымыздың кеңесін, ақылын, басынан өткен қилы-қыстау кезеңдерін тыңдаған келер ұрпақ, кемел болашаққа негіз болады деген ойдамын. Керемет кездесу концерттік бағдарламамен жалғасты. Университет студенттері ерекше көңіл күймен, белсенділік танытып, шара соңында Жәңгір хан атындағы Батыс Қазақстан агротехникалық университетінің музейімен танысты.

Элизабетти ТОГЫЗБАЙ,
Жаратылыстану-география факультетінің
2 курс студенті

Мы - против коррупции!

1 марта 2019 года в ЗКГУ им.М.Утемисова для студентов 1-3 курсов специальностей «экономика», «менеджмент», «ГМУ», «маркетинг и туризм» проведено мероприятие «Мы - против коррупции!», организованное преподавателями кафедры «Экономика и менеджмент» Чудровой В.У и Черемухиной О.В.

Цель мероприятия - формирование у обучающихся негативного отношения к коррупции, нетерпимости к коррупции как к нежелательному социальному злу.

В ходе встречи, которая сопровождалась видеороликами, презентациями, деловыми ситуациями, обсуждались вопросы: что такое коррупция, причины, последствия коррупции и негативные эффекты, влияющие на различные сферы жизни общества, а также методы борьбы и искоренения данного социального явления. Была приведена статистика о коррупционных нарушениях по Западно-Казахстанской области за последние несколько лет. Антикоррупционное воспитание является направлением молодежной политики, а также выступает решающим фактором повышения эффективности противодействия коррупции в обществе.

В комической форме студентами продемонстрированы жизненные ситуации дачи взяток и способы отказа от них. Зачитаны стихи, пословицы и афоризмы известных деятелей о коррупции. Ребятами подготовлены плакат, брошюры и памятки «Мы - против коррупции!».

Хочется отметить активных студентов данного мероприятия: Базарову А., Арсланова А, Маман К., Жумартову А., Ербулатова А., Бактиярова А. и др.

Заместитель декана по воспитательной работе Жалекенова Г.Т. отметила актуальность данного мероприятия и что должен сделать каждый гражданин Республики Казахстан для процветания нашей страны.

Викторина «How is your English?» по английскому языку, организованная преподавателями кафедры иностранных языков Кабасовой К.А. и Навековой Д.Б., состоялась в рамках недели английского языка

ЗКГУ: How is your English?

В викторине приняли участие студенты группы КДР-11, ТМИ-11, БД-11. Каждая группа представляла отдельную команду: «Sunshine» - КДР-11, «Moonlight» - ТМИ-11, «Dreams» - БД-11. Командам были предложены различные задания, среди которых были тематические кроссворды, вопросы о традициях и достопримечательностях Великобритании. Был показан видеоролик о Великобритании. Следует отметить большой интерес, проявленный студентами, и сопернический дух, который присутствовал на протяжении всей викторины. Каждая команда стремилась к победе. Но в результате победителем стала команда «Sunshine» - КДР-11. Участники викторины смогли показать не только знания иностранного языка, но и знания исторических событий, знания истории праздника. Студенты отметили важность подобных мероприятий для закрепления приобретенных навыков и повышения интереса к изучению языка.

XVIII съезд партии «Нұр Отан»

«Нұр Отан» партиясының құрылғанына 20 жыл толуымен тұспа-тұс келген кезекті XVIII съезі, осы мерзім ішінде, әлемдегі орын алып жатқан дағдарыстар мен қиындықтарға қарамастан, экономиканың қарқынды дамуына қол жеткізгендігіміз нақтыланып, елімізді тұрақты дамытудың алда тұрған міндеттерін айқындап берді.

Съезде сөз алған партия төрағасы, Ұлт көшбасшысы Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев қол жеткен көрсеткіштерге қысқаша тоқтала отырып, мемлекеттің дамуына, экономика мен әлеуметтік саланың жаңа талаптарға сай өркендеуіне ықпал ететін басты бағыттарды іске асыруға ықпал жасаларын тілге тиек етті.

Осы стратегиялық бағыттардың ең бастылары: жаңа жұмыс орындарын аша отырып, халықты тұрақты жұмыспен қамту, қолжетімді тұрғын үй салудың аясын кеңейте отырып жас отбасылар мен аз қамтамасыз етілгендерді арзан тұрғын үймен қамтамасыз ету. Осы мақсатты іске асыру үшін 40 мың пәтер салу міндеттелді. Бұл бастама барлық қазақстандықтардың көңілінен шығып отыр десем артық болмас деп ойлаймын.

Бұған қоса халыққа қызмет көрсетудің сапасын арттырып, денсаулық сақтау, білім беру салаларын жетілдіру, өңірлерді дамытып, халықтың өсіп-өркендеуіне қолайлы жағдайлар жасау мәселелері де назардан тыс қалмағандайы біздерді қуантып отыр.

Әлеуметтік қолдау шараларын жүзеге асыра отырып, халықтың өмір сүру сапасын көтеру басты міндет болып белгіленді. Табыстары төмен тұрғындарға нақты көмек көрсету, көпбалалы аналарға арнайы төленетін жәрдемақылар көлемін, әр балаға 21 мың теңгеге жеткізу

тапсырылды. Бұған қомақты қаржы бөлінетіндігі айтылды. Мемлекет қазынасынан осы мақсаттарға бөлініп отырған қаржылардың тиімді жұмсалуды қадағалауға алынатындығы да көпшіліктің қолдауына ие болатыны сөзсіз. Осы шаралардың іске асырылуы Үкімет пен аймақ әкімдіктерінің басты назарға алатындығы да қадап айтылды.

Қазақстан Президенті Н.Ә.Назарбаевтың партия съезінде айқындап берген бағдарламаларды іске асыру арқылы ғана халықтың әл-ауқаты, тұрмысы одан әрі жақсаратынына, өмір сүру деңгейінің көтерілетіндігіне еш күмән келтірмейміз. Ол үшін ең алдымен еліміздің тыныштығы мен халқымыздың бірлігінің тұрақты болуын естен шығармауымыз қажет. Тағы бір тоқтала кеткім келетіні, біздің басты байлығымыз Тәуелсіздік екені еш күмән тудырмайтыны анық. Тәуелсіздікті қорғау, оны баянды ету әрбір Қазақстан азаматының борышы екенін ұмытпайық.

Айзада ДЮСЕНОВА

Нұр Отан саяси партиясының съезіндегі Елбасының баяндамасы естіге де «есерге» де ес жиғызардай тың тапсырмаларға, соңы бастамаларға толы болды. Әсіресе, әлеуметтік салаға баса назар аударылуы ерекше құптарлық дүние. Ең бастысы тайға таңба басқандай айтылған нәрсені жергілікті жерлерде жүзеге асыра білуіміз керек. Жұмыла көтерген жүк қай кезде де жеңіл болары хақ.

А.М. КЕНЖЕГАЛИЕВ,
КР тарих кафедрасы, магистр

Елбасы Нұрсұлтан Назарбаевтың төрағалығымен «Нұр Отан» партиясының кезекті XVIII съезі өтті. Президент «Нұр Отан» партиясының съезінде әлеуметтік қолдауды күшейтуге және азаматтардың тұрмыс сапасын арттыруға арналған бірқатар шаралар ұсынатындығын айтқан болатын. Оған бюджеттен және Ұлттық қордан қомақты қаржы бөлінбек. Аталған қаражат аз қамтылған азаматтарға әлеуметтік қолдау көрсету ісін күшейтуге, халықтың әлеуметтік тұрғыдан әлсіз топтарының баспана жағдайын жақсарту мүмкіндіктерін арттыруға, өңірлерді дамыту саясатын түбегейлі өзгертуге жұмсалатыны көңілқуантады.

Асель ЕГЗАЛИЕВА,
М.Өтемісов атындағы БҚМУ магистрі

В своем обращении глава государства говорит о том, как правильно выбрать вектор развития и мобилизации всего общества, учитывая ключевые тренды современного мира. На съезде также рассматривалась программа Партии до 2030 года «Общество благополучия: 10 целей десятилетия», которая была разработана по поручению главы государства. Главной задачей данной программы является то, что она должна руководствоваться национальной идеей, базовым компонентом которой является: национальное единство, конкурентоспособная сильная экономика, интеллектуальное процветающее общество, страна, уважаемая в мире. Кроме того были рассмотрены и другие вопросы. Один из них - это вопрос перспективы будущего, главным приоритетом которой является обеспечение достойного уровня жизни граждан и развития Казахстана как социально-ориентированного

общества. В связи с этим в текущем году на социальную сферу направлено более 45 % от всех расходов республиканского бюджета.

Также по поручению Президента Республики партия провела анализ проблем, особо волнующих сегодня граждан Казахстана. В их числе – вопросы повышения детских пособий, улучшения положения многодетных семей, обеспечение жильем, модернизация социальной инфраструктуры и другие.

Решение стол масштабных задач требует от партии предельной концентрации и ответственного отношения к делу. Поэтому НДП «Нұр Отан» должен стать главным институтом общественного контроля.

Ирина МИЗАНОВА,
преподаватель кафедры химии ЗКГУ им.М.Утемисова

шегін қайта қарау қажеттілігіне тоқталды.

Атап айтқанда, арнайы әлеуметтік көмек беру пысықталды, соның ішінде көпбалалы отбасыларға да берілетін болады. Бұл ретте, Үкіметке тұрғындарға берілетін әлеуметтік көмектің шарттарын қайта қарау тапсырылды. Осы орайда, аз қамтылған отбасының балаларына берілетін жәрдемақы өзгереді. Егер бірінші шілдеге дейін ол 4 834 теңге болса, бірінші шілдеден бастап 20 789 теңге болады. Ол 18 жасқа дейін төленеді. Егер балалар оқитын болса, онда 23 жасқа дейін төленеді. Бұған қоса, ата-анасының табыстары күнкөріс деңгейінен кем болса, қосымша жәрдемақы төленетін болады. 2019 жылы атаулы әлеуметтік көмекпен 830 мың адам қамтылады, оның 550 мыңға жуығы – балалар. Бұнымен қатар, мүгедек балаларды тәрбиелеп отырған ата-аналар, қамқоршылар мен отбасыларға (тұлғаларға) берілетін жәрдемақыны 30 процентке ұлғайтуды тапсырды. Президент бұған қоса, «Нұрлы жер» бағдарламасы аясында 40 мыңнан астам жалдамалы пәтер салуды тапсырды. «Олардың басым бөлігі тұрмысы төмен көпбалалы отбасыларға берілуі тиіс. Осы мақсатқа алдағы 7 жылда қосымша жыл сайын 50 млрд теңгеден бөлінеді» деді Елбасы.

Сонымен, жүйелі жоспар – жетістік кепілі, - дегендей Мемлекет басшысы еліміздің әлеуметтік даму жолында кезекті анық мақсаттар мен міндеттерді белгілеп, даму траекториясын тағы да айқындап берді.

Ол өз кезегінде тәуелсіз еліміздің әлеуметтік-экономикалық дамуына жоғары қарқын берері сөзсіз.

А.Б.ТЛЕСОВА
М.Өтемісов атындағы БҚМУ, Экономика және менеджмент кафедрасының доценті, экономика ғылымдары кандидаты

В своем выступлении 27 февраля в Астане на XVIII-ом Съезде партии «Нур Отан», посвященном 20-летию партии, Президент РК Нурсултан Назарбаев напомнил о достижениях Казахстана за прошедшие 20 лет, особо обращая внимание на роль партии «Нұр Отан» во всех позитивных изменениях, произошедших в стране, а также озвучил стратегические перспективы развития нашего государства с учетом целей и задач, поставленных Главой государства в Послании народу на 2019 год.

В рамках данного Съезда рассмотрена программа партии до 2030 года «Общество благополучия: 10 целей десятилетия», разработанная по поручению Президента. Она открывает широкие горизонты стратегического видения и определяет основные контуры развития общества и государства в предстоящем десятилетии. Реализация данной программы, как подчеркнул Н.Назарбаев, должна учитывать базовые компоненты нашей национальной идеи, а именно, - национальное единство, конкурентоспособную сильную экономику, интеллектуальное процветающее общество и страну, уважаемую в мире.

Учитывая перспективы будущего, Глава государства считает очень значимым не забывать и о решении текущих задач. При этом главный приоритет Н.Назарбаев видит в обеспечении уровня жизни граждан и в развитии Казахстана как социально-ориентированного государства. В связи с этим по поручению Президента партия провела анализ проблем, особо волнующих сегодня наших граждан. В их числе – вопросы повышения детских пособий, улучшения положения многодетных семей, обеспечение жильем, модернизация социальной инфраструктуры и другие.

С учетом результатов проведенного анализа волнующих проблем, Президент подчеркнул, что значимым вкладом партии в их решение станет реализация социальной политики по следующим трем направлениям:

1. Повышение доходов и поддержка малообеспеченных слоев населения;
2. Решение жилищных вопросов граждан с низкими доходами и улучшение сфер образования и здравоохранения;
3. Комплексное развитие регионов.

Очень своевременно Н.Назарбаевым поставлен вопрос о поддержке многодетных семей - Президент подчеркнул, что для неполных многодетных семей целесообразно создать условия для работы на дому, а для многодетных семей на селе выделить отдельную квоту грантов и микрокредитов.

В области образования Президент обращает наше внимание на главные слагаемые успеха – постоянное повышение квалификации педагогов, передовая материальная база и актуальные программы обучения. При этом главным критерием эффективности учебных заведений Назарбаев считает трудоустройство выпускников.

Несомненно, актуален и вопрос о дорогах, которого Президент коснулся в своем выступлении. Н.Назарбаев объективно подчеркивает значимость исторически важной работы по строительству республиканской автотранспортной сети. Но также подчеркнул, что «...построенные автобаны важны, но еще важнее дорога до дома».

В части развития села Президент обращает внимание Съезда на то, что в целях превращения наших сел в точки роста и устойчивого развития, необходимо перенять опыт КНР по развитию на селе бизнеса по производству товаров народного потребления, переработке сельхозпродукции.

Таким образом, задачи, поставленные и озвученные Президентом на данном Съезде, на сегодняшний день очень насущны и актуальны, поскольку экономическое развитие нашей страны должно быть нацелено на рост реального благосостояния населения и качества жизни.

В связи с рассмотренными задачами данной программы партии Президент обязал все филиалы «Нұр Отан» ориентироваться, прежде всего, на эту работу. Он подчеркнул, что партия должна представлять интересы всех слоев населения и выступать в качестве ключевого связующего звена между гражданами и государством. В этой связи Глава государства поручил «Нұр Отан» совместно с Администрацией Президента создать Центр оценки эффективности и мониторинга реализации государственных программ и реформ. При этом, Президент считает необходимым на партийной площадке ежеквартально проводить заслушивания ответственных государственных органов о ходе реализации госпрограмм.

В заключении своего выступления Глава государства отметил, что партия «Нұр Отан» должна стать главным институтом общественного контроля и одним из основных «социальных лифтов» для активных граждан и источником кадров для системы государственного управления всех уровней.

А.А.ТУРЧЕНКО,
канд.экон.наук, доцент ЗКГУ

ЗКГУ им.М.Утемисова: к 2020 году – с английским языком!

С 11 февраля в Западно-Казахстанском государственном университете им. М. Утемисова по инициативе ректората для студентов вуза проводятся курсы по подготовке к сдаче IELTS.

Ректор Нурлан Сергалиев поставил перед коллективом задачу, чтобы выпускник университета вместе с дипломом о высшем образовании получил сертификат IELTS, который даст молодым людям большие возможности и перспективу продолжить обучение в зарубежных учебных заведениях.

С этой целью вуз пригласил преподавателей Джоселин Саджугла, Тарроза Рохелио и Нил-Райан Ильдефонсо из Филиппин, с которыми на целый год заключен контракт через «Центр образовательных и инновационных технологий Turan» г. Алматы, чтобы помочь нашим студентам улучшить знание английского языка.

Сегодня состоялось наше первое знакомство с гостями-преподавателями, о котором мы хотели рассказать нашим читателям.

- Расскажите, пожалуйста, немного о себе и о цели визита

- В Филиппинах я шесть лет работал преподавателем в Департаменте (Министерстве) образования, также работал в частных учебных заведениях и готовил к сдаче IELTS иностранных студентов. Сам я учился три года в Великобритании английскому языку как иностранному. Здесь в ЗКГУ мы начали свою работу с определения уровня знания английского языка студентов ЗКГУ с помощью теста, чтобы затем распределить в разные группы по уровню. В данный момент мы ознакомились

с вузом, с системой обучения вуза, со студентами и приступаем к занятиям.

- Расскажите немного о Филиппинах.

- Филиппины были колонией Испанской империи, затем обрели независимость в 1898 году, после чего стали частью США, полную независимость от которых получили в 1946 году. Поэтому у филиппинцев английские, испанские имена и вплоть до сегодняшних дней они говорят на английском языке и влияние США еще сильно.

- Вы уже бывали в Казахстане или это ваш первый визит?

- Это мой первый визит в Казахстан, я приехал в ноябре прошлого года в Алматы, и вот в феврале приехал в Уральск.

- Поделитесь своими первыми впечатлениями от города.

- В Уральске люди более расслабленные, спокойные и неторопливые. И сам по себе город очень тихий, по сравнению с Алматы, например. И мне нравятся такие города, тихие и простые.

- А какое впечатление на вас произвел наш университет?

- Первое, что я заметил это высокая организованность, координация среди сотрудников. Мы чувствуем доброжелательность, особенно от студентов, и, надеюсь, что так и будет до конца нашего пребывания.

- Отличаются ли наши студенты от студентов в вашей стране?

- В основном, у нас студенты почти такие же, как здесь. Только наши студенты, конечно, лучше могут изъясняться на английском языке, а вашим студентам не хватает практики, нужно чаще говорить друг с другом на английском, и поэтому, на мой взгляд, нужно выделить больше времени для практических занятий в классах.

- И несколько слов о вашей системе образования.

- Образовательная система в Филиппинах перестроилась в 2013 году, до этого были базовые 10 классов, но сейчас добавлены еще два. Первые 6 лет начальных классов, 4 средних и 2 высших добавлены, чтобы ученики подготовились к учебе в высшем учебном заведении. Все уроки ведутся на английском языке, за исключением уроков филиппинского языка. В высших учебных заведениях все устроено так же, как и у вас: 4 года бакалавра, 2 года магистратуры и 2-3 года докторантуры. В целом, основе американская система.

- Есть ли у вас пожелания для студентов и сотрудников нашего университета?

- Я желаю, чтобы университет и его студенты продолжили приветствовать нас, и чтобы у студентов был открытый ум. Я всегда говорю студентам, чтобы они были открыты к изучению новых вещей. Сотрудники и преподаватели также хотят лучше знать английский, и я уверен, что у них все получится. Мы и сами будем горды, если сможем им помочь улучшить свои навыки и достичь результатов.

Джоселин Саджугла – учительница биологии – также поделилась своими впечатлениями: «Город мне очень понравился, люди дисциплинированные, университет хорошо организованный, а студенты очень ответственно относятся к учебе».

Амандык САРСЕНГАЛИЕВ,
студент 4 курса группы Фил - 42

Есть мнение!

Научному потенциалу университета быть!

Жизнь много раз доказывала, что развитие общества напрямую зависит от качества и компетенции квалифицированных кадров. Обновленный состав ректората нашего университета решительно взялся за повышение научно-методического уровня профессорско-преподавательского состава. И это правильно, ибо в республиканском конкурсе «Лучший преподаватель вуза», в присуждении различных государственных стипендий, в коммерциализации результатов научных проектов, руководстве магистрантов участвуют оstepененные преподаватели. И то, что 20 сотрудников университета за счет средств вуза в начале учебного года были направлены на учебу в очную аспирантуру российских учебных заведений – прямой путь к повышению качества профессорско-преподавательского состава университета! Мы ожидаем, что на кафедре психологии и педагогики будет достойное пополнение учеными-психологами.

В данное время в университетах практикуется выдвижения магистров на должность завкафедры. На мой взгляд, магистры могут быть деканами, но завкафедрами должны быть оstepененные преподаватели. Обращает на себя внимание, что у оstepененных преподавателей посещаемость занятий студентами высокая. Студентам, которые у меня пропускали занятия, я прямо говорил: «Пишите рапорт завкафедре с указанием причин непосещения занятия, а если не напишете, будьте добры - посещайте мои занятия»...

Меня очень удручает, что преподаватели, ставшие оstepененными за счет нашего университета, легко уходят в частные вузы, переходят на другие работы, уезжают в национальные университеты. Несколько лет назад одного из докторов наук, ушедшего в частный вуз, через суд заставили отработать в нашем университете.

Наверное, надо действительно нести ответственность и помнить «из какой шинели» мы вышли...

В нашей области население – всего немногим свыше 600 тысяч человек, а действуют 2 педагогических вуза: один государственный, другой - частный, 3 педагогических колледжа: один государственный, 2 частных. Частные учебные заведения стараются переманить оstepененных преподавателей, и это им часто удается. В результате на кафедрах нашего университета ощущался дефицит оstepененных преподавателей.

Считаю, что Ректорат нашего университета принял ряд важных решений реально мотивируя труд педагога - это и ежеквартальная надбавка к заработной плате за высокие результаты, и, безусловно, большая поддержка молодым преподавателям, получившим возможность продолжить обучение в аспирантурах и докторантурах казахстанских и российских вузов, а

также строительство нового общежития и студенческого кампуса, создание специальных условий для студентов с ограниченными возможностями. Если данные проекты реализуются, естественно, повысится привлекательность университета для абитуриентов, и количество студентов в нашем Alma mater вырастет!

В новом учебном году будут отменены написание и защита дипломных работ, но тех студентов, которые захотят все же выполнить дипломные работы, на мой взгляд, надо поддержать и разрешить. Ведь для многих магистров дипломные работы становятся основой для магистерских диссертаций.

Ректорату, деканатам и кафедрам есть необходимость выбирать оstepененных преподавателей для участия в республиканском конкурсе «Лучший преподаватель вуза» и вести с ними в течение года целенаправленную работу.

С каждым годом со стороны государства повышается требование к высшим учебным заведениям. Отрадно, что ректорат совместно с профессорско-преподавательским составом старается быть не просто на уровне этих требований, но и по многим направлениям идет сегодня с опережением.

Думаю, что все эти положительные процессы благоприятно отразятся на учебном процессе и в формировании позитивного имиджа нашего университета.

Б.А.МУЛДАГАЛИЕВ,
кандидат педагогических наук, доцент

Учитель – пред именем твоим...

Накануне первого весеннего праздника - Международного женского дня 8 Марта прошла встреча с руководителем испытательной лаборатории Западно-Казахстанского государственного университета им. М.Утемисова, кандидатом химических наук, доцентом Кунашевой Зарипой Хайроллиевной, посвященной 50 - летнему юбилею ученого.

Студенты ознакомились с биографией и трудовой деятельностью гостя вечера - Зарипой Хайроллиевной, посвятившей свою жизнь подготовке квалифицированных специалистов.

Кунашева Зарипа Хайроллиевна - кандидат химических наук, доцент Западно-Казахстанского государственного университета имени М. Утемисова. Родилась 23 февраля 1969 года в селе Алга Махамбетского района Гурьевской области. В 1986 году окончила Алгинскую среднюю школу с серебряной медалью, поступила на химический факультет Казахского государственного университета им.Кирова (ныне КазНУ им. Аль-Фараби) и закончила его в 1991 году с квалификацией химика-преподавателя.

Кунашева Зарипа Хайроллиевна в 2010 году была приглашена на работу на кафедру химии Западно-Казахстанского государственного университета им. М. Утемисова.

В ходе встречи студент 2 курса Қапсихов Кадыржан исполнил для женщин песню «Анаға сый».

Студент 1 курса естественно - географического факультета Асан Жаксылык посвятил свое произведение Зарипе Хайроллиевне.

Для Зарипы Хайроллиевны студент 1 курса филологического факультета Сюндюков Али исполнил песню «Туған күн».

Вечер был очень интересным и насыщенным.

Стартап - проект

Каждый год мы узнаём личностей, которые трудились ради блага любимого университета, прославив ЗКГУ на всю страну и чьи имена записаны золотыми буквами в истории нашего альма-матер. Они – гордость университета, активисты, занимающиеся общественными делами.

Конкурс «Лучший инновационный проект» проводился в Уральске впервые в рамках программы «Дорожная карта молодежной политики» Управлением предпринимательства и индустриально-инновационного развития ЗКО.

Победителем конкурса «Лучший инновационный проект» стал Алишер Куаншалиев, студент 4-го курса специальности «юриспруденция» ЗКГУ им. М.Утемисова представив проект юридической социальной сети «Law centre».

Сегодня мы беседуем с нашим героем – Куаншалиевым Алишером.

- «Я из города Уральска. Родился и живу здесь. Закончил лицей №8. Все мои первые проекты пошли ещё оттуда», - начал свой рассказ Алишер.

Студентам ЗКГУ известно, что он является победителем конкурса «Лучший инновационный проект»

проекта я учился чему-то новому, не имея должного образования в сфере бизнеса, мы - конкурсанты. Нас готовили на протяжении 9 месяцев (обучение, планы построения бизнеса ит.д.). Чем понравилось участие? Теперь мы можем дать фору любому бизнесмену, так как мы перешли от теории к практике.

Будь лучшей версией себя

по ЗКО, и его проект вошел в топ 15 лучших проектов Казахстана.

- Откуда вы узнали про этот конкурс? Как вы решили, что будете участвовать в нем? Кто помогал вам во всем?

- Возможно, если бы не те навыки, что дали мне школа и университет, я бы никогда не стал предпринимателем. Буквально в прошлом году в нашем университете проходил отбор на участие в конкурсе стартап-проектов, куда меня направили как инициативного студента. Честно скажу, я не был уверен, что пройду в 1/4 финала проекта, так как конкуренция была на пике просто. 10.000 бизнес - идей со всего Казахстана должны были побороться за звание лучшего. И вот шаг за шагом, после 1/4 финала, прошел в полуфинал проекта, который проходил в Шымкенте. Когда мне дали путевку на финал проекта «Менің Арманым», мы его назвали «золотым билетом». Я до самого последнего дня не верил, что буду презентовать свой бизнес на финале масштабного стартап-проекта. Тем самым вошёл в топ 15 самых значимых проектов для Казахстана. В продвижении проекта и его реализации мне помогала моя команда и мой наставник Коваленко Владимир Владимирович. На каждом этапе

- Расскажите о своем стартап-проекте

- Идея проекта пришла мне в голову, когда моя тетя, решив заняться бизнесом, столкнулась с юридическим и проблемами. Ей посоветовали российское агентство, которое как раз могло помочь в ее ситуации. Принцип работы этой юридической фирмы мне очень понравился и я решил создать нечто подобное у нас в Казахстане. Собрав друзей, начал готовить проект. На сегодняшний день наш проект является действующим, и мы уже реализуем заказы крупных фирм. Пока в нашей команде только 3 человека: я, финансовый директор и IT-специалист. Надеюсь, скоро мы выйдем на крупные заказы.

Суть моего проекта «Law centre» состоит в том, чтобы создать юридическую платформу, которая помогла бы оперативно и грамотно решать юридические вопросы не выходя из дома, и на которой могут встретиться юрист и предприниматель или фирма, нуждающиеся в юридических услугах. Что очень важно, для работы привлекаются фрилансеры, т.е. они могут давать консультации, не отрываясь от своей работы или же находясь дома, в отпуске. В Астане наш бизнес получил название «принцип Индрайвера».

-Какие планы на будущее, Алишер?

Наши выпускники

Встреча с поэтессой

20 февраля в областной библиотеке детства и юношества им. Х. Есенжанова была организована встреча школьников и студентов ЗКГУ с молодой журналисткой и поэтессой, выпускницей ЗКГУ им. М.Утемисова, Самойловой - Манцевой Галиной Олеговной.

Встреча прошла в уютной атмосфере с беседами о творчестве и работе. Сотрудники библиотеки вниманию школьников и студентов организовали небольшую выставку книг и газет. Гостя рассказала о своей поэзии и о работе журналиста. Также она вспомнила студенческие годы и о поэтическом клубе «Ротонда» и призвала молодежь

участвовать в культурной жизни региона.

Школьники и студенты активно проявляли заинтересованность, задавали волнующие их вопросы.

К концу встречи Галина Олеговна дала молодым людям наставление верить в свои мечты и искать вдохновение в простых вещах.

Также встречу посетила известная писательница, преподаватель ЗКГУ, ученый, доцент и кандидат искусствоведения Гурьева Галина Герасимовна.

Амандык САРСЕНГАЛИЕВ,
студент 4 курса, группы Фил - 42

- Планы на будущее: уже сегодня открываю бизнес- инкубатор в нашем городе. Моя цель: привлечь как можно больше активной молодежи заниматься бизнес-проектами.

-Какой у вас жизненный принцип?

- Будь лучшей версией себя.
Самодисциплина, самообразование, саморазвитие. Двигаться только вперед, несмотря ни на что.

- Что вы хотите пожелать остальным?

-Сейчас очень много возможностей, особенно для молодежи. Тот, кто хочет чем-то заняться, может сделать все. Главное – желание и стремление. Будьте образованными, развивайтесь, учите языки! Без знаний ничего не получится. Нужно учиться, учиться и еще раз учиться. Нельзя ходить только с теорией, нужна и практика. Так что действуйте! Не бойтесь ничего! У вас не должно быть свободного времени, старайтесь развиваться разносторонними личностями.

Алтыншаш ДАНДЫКУЛОВА,
студентка группы Фил/п-42

Движение – жизнь. Молодежь – будущее. Не секрет, что будущая жизнь складывается из согласия этих двух сторон.

Молодость, конечно, прекрасна. Но лишь восхищаться и наслаждаться ею мало. Нужно ее беречь. То есть, вести здоровый образ жизни, трудиться, учиться, познавать, создавать, помогать, объединять, созидать, заботиться, любить и т.д. Именно поэтому, 2019 год объявлен «Годом молодежи» в нашей стране, главной целью которого является формирование правильного мировоззрения, направление и поддержка молодежи в Казахстане. Разные проекты, конференции и акции проводятся ДЛЯ молодежи и С молодежью. И одна из традиций нашего альма-матер – ежегодная спартакиада зимнего сезона, которая проводится каждую зиму среди студентов 1-4 курсов. С 11 по 15 февраля соревновались шесть факультетов ЗКГУ по девяти разным направлениям как волейбол, баскетбол, мини футбол, шахматы, настольный теннис, тогыз кумалак, шашки, перетягивание каната и эстафета.

Первый день начался с волейбола, где:

III место – филологический факультет;
II место – естественно-географический факультет;
I место – факультет истории, экономики и права.

По баскетболу среди девушек:

III место – физико-математический факультет;
II место – педагогический факультет;
I место – филологический факультет.

По мини футболу:

III место – факультет истории, экономики и права;
II место – естественно-географический факультет;
I место – педагогический факультет.

В шахматах:

III место – естественно-географический факультет;
II место – факультет истории, экономики и права;
I место – филологический факультет.

Настольный теннис:

III место – факультет культуры и искусства;
II место – физико-математический факультет;
I место – факультет истории, экономики и права.

В игре тогыз кумалак:

III место – естественно-географический факультет;
II место – факультет истории, экономики и права;
I место – физико-математический факультет.

Шашки:

III место – филологический факультет;
II место – факультет культуры и искусства;
I место – факультет истории, экономики и права.

Перетягивание каната:

III место – педагогический факультет;

II место – естественно-географический факультет;
I место – факультет истории, экономики и права.

Эстафета:

III место – факультет истории, экономики и права;
II место – педагогический факультет;
I место – естественно-географический факультет.

В общекомандном счете педагогический факультет удостоился III места, естественно-географический факультет II места, и команда факультета истории, экономики и права стала призером I места.

Также отметились отличной игрой студенты Акылбек Талгат, Турганбек Рахымғалиев, Акжол Бердимжай, Тимур Мурзағалиев, Аружан Ихсанова, Аида Хожабай, Динара Габбасова, Иван Лачугин, Гасыржан Каиров, Саят Рахметуллин, Эльмира Сейтбаталова, Адил Мухтар, Армат Исмагулов, Айдана Губай, Нурлыбек Едиге, Манас Болатов, Инкар Отарғалиева, Ақниет Аманқос, Бекарыс Едрешов, Саясат Ақбулатов, Аман Кабдығалиев, Айдана Жалимбетова. Всех их наградили почетными грамотами и призами.

В целом, студенты участвовали очень активно, и их, конечно же, поддерживали болельщики. Прделанная командная работа сплотила и тех, и других и привела к победе целого университета в воспитании здорового поколения и привития любви к спорту.

Сая ДУЙСЕНБАЙ

Тек алға

16 февраля в г. Медногорске Оренбургской области состоялся открытый турнир ветеранов по настольному теннису на призы политической партии «Единая Россия». В нем принимали участие спортсмены из городов: Оренбург, Магнитогорск, Орск, Новотроицк, Гай, Кувандык, Ясный, Медногорск а также из городов Казахстана: Уральск и Актобе.

Турнир проходил по нескольким категориям. 40-49 лет (мужчины), 40 и старше (женщины), 50-59 лет (мужчины), 60 и старше (мужчины) и парный турнир «+100» (возраст спортсменов в сумме должна превышать 100 лет)

Наша Уральская пара ветеранов из спортивного клуба СК «Орал» в составе Султанова Геннадия (КМС) и Джумағалиева Асхата стали серебряными призерами турнира. Также хотелось бы порадоваться за наших соседей! В личном первенстве в категории 40-49 лет II место завоевал Саламатов Кубеген из города Актобе. Поздравляем!!!

2019 жылдың 1-3 ақпан күндері Шаңғымен спорттық бағдарлаудан жастар мен ересектер арасында Батыс Қазақстан облысының ашық чемпионатында Дене шынықтыру және спорт мамандығының 1 курс студенттері – Бауыржанов Бекзат 2-орын, Серикова Надежда 3-орын алды.

Білекті де, жүректі студенттерімізді жеңістерімен құттықтаймыз. Алар асуларыңыз көп болғай!

Педагог. Наставник. Учёный

Карлыга Таскалиевна Утегенова - преподаватель с 28-летним стажем работы, кандидат педагогических наук, доцент. Она широко известна не только среди студентов, коллег, но и в области. Автор учебников и пособий «Практический курс русского языка», «Қазақша сөйлеуге үйренеміз», «Интенсивный курс казахского языка для взрослых», соавтор сборника «Этот день мы приближали, как могли: сборник воспоминаний» и т.д.

Карлыга Таскалиевна родилась 9 января 1962 года в Бурлинском районе Западно-Казахстанской области, но всё своё детство провела в Джамбейтинском районе, где и окончила школу.

- У меня очень интересная жизнь. Начинала я трудовую биографию штукатуром-маляром, и до сих пор люблю возиться со стенами, краской. У меня даже есть квалификация: штукатур-маляр 3-его разряда, - так начала рассказ Карлыга Таскалиевна.

- А где вы учились?

- В первый год я не поступила в вуз: по сочинению получила двойку, на первом же экзамене срезалась (смеётся). Зоя Ивановна Туаева долгое время не могла поверить, как это так получилось, так как я очень любила писать сочинения. Но так бывает...

- Потом вы с отличием окончили Уральский педагогический институт им. А.С.Пушкина по специальности «Учитель русского языка и литературы в национальной школе». Расскажите, кем и где вы работали?

- Я начала свою деятельность учителем в сельских школах, далее работала в университете, потом стала занимать такие должности, как директор Департамента по академическим вопросам, декан филологического факультета. Но для меня это не главное, так как я очень любила науку, и всё своё время старалась посвящать инновационным методам, новым направлениям в педагогике и филологии.

- Кроме научной работы, чем Вы увлекаетесь?

- Люблю много читать, я также хороший кулинар, в трудные времена на заказ шила, обшивала одежду, вязала, в одно время увлекалась панно и макраме.

- Очень интересно, ну а поскольку Вы больше всего предпочитаете науку, исследование каких проблем и вопросов любите вести? Мы знаем, что вы любите и литературу, и лингвистику, и методику...?

- Я не ограничиваю себя, люблю всё изучать. Говорят, что надо только над одной темой работать, глубоко

исследовать, ну а я так не могу, если мне интересны и другие направления, то я над ними также работаю.

- Мы знаем, что вас интересует обновлённая программа содержания образования. Пожалуйста, разъясните, что это за программа?

- В последнее время часто приходится сталкиваться с критикой обновленной программы содержания образования, внедряемой в средних школах Казахстана. Особенно сильно это ощущается в отношении преподавания русского языка. Я бы назвала это не столь критикой, сколько критиканством, потому что для разумной критики необходимо глубоко понимать суть вопроса.

- Как вы думаете, почему люди не хотят принимать новое содержание обучения?

- Можно найти много причин. Современный мир характеризуется высокой динамичностью, поэтому сегодня встречается достаточно много людей, которые не только имеют определенные трудности в адаптации к новым условиям, но даже испытывают страх. Страх перемен дезадаптирует человека, мешает ему максимально развиваться и полноценно функционировать в обществе. Страх перемен заставляет нас говорить: «Мы боимся перемен...», «Нас учили хорошо, пусть так и будет...», «Только обучая так, можно научить быть грамотными...» Да мало ли что скажет человек, чтобы оправдать свою точку зрения... Не будем глубоко вдаваться в этот вопрос, чтобы не увязнуть в нем, потому что цели у меня сейчас другие.

- Как вы считаете, эта программа хороша или же не подходит нашей школе?

- Попробую отразить свою точку зрения на эту проблему, анализируя причины внедрения такой системы образования.

Так почему «обновленка» по русскому языку – это хорошо?

Первая причина – теория как основа практики!

Следует помнить, что практика всегда основывается на теории. Теория имеет смысл и без применения на практике, а вот практика без теории опасна, потому что в таком случае она будет поверхностна, «рукодельна». О такой ситуации обычно говорят: «Сам не понимает, что делает».

В основу обучения языкам советской системы образования была положена именно эта, привычная для нас, системно-структурная парадигма, по которой мы обучали детей по настоящее время.

- Чем отличается традиционная система от обновлённой программы?

А ведь все обучались по традиционной системе, в основе которой лежит обучение структуре и системе языка, а не общению. Вспомните бесконечные упражнения и грамматические разборы. Насколько онигодились вам в жизни? И помните ли вы эти правила? Можете ли сделать сегодня словообразовательный или морфемный разбор?...

Давайте призадумаемся...

Для чего нам нужен язык? Общаться, общаться, общаться...

Понимать других, учиться взаимодействовать в социуме, расширять круг друзей...

Поэтому замечательно, что Казахстан предпринимает шаги в этом направлении, внедряя обновленное содержание образования.

Айша КЕМЕШОВА
Алтыншаа ДАНДЫКУЛОВА

Ұлы даланың жеті қыры

Қазақ даласының аруы

Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә.Назарбаевтың 2018 жылдың 21 қарашасында жарияланған «Ұлы даланың жеті қыры» атты мақаласында: «Асқақ Алатаудың баурайы алма мен қызғалдақтың «тарихи отаны» екендігі ғылыми тұрғыдан дәлелденген деп атап өткен болатын.

Кең байтақ қазақ даласының қойнауы табиғи байлықтарға, алуан түрлі өсімдік түрлеріне аса бай. Соның бірі – көктем шыға көздің жауын алып, қырларға көрік беріп құлпырып, жайнайтын қызғалдақ гүлі. Тамаша қызғалдақ гүлінің Қазақстан Республикасының флорасында 35 түрі кездеседі, оның 12 - сі эндемикалық, яғни, тек қазақ жерінде ғана өсетін түр болып саналады. Осы себепті, Қазақстан «Қызғалдақтың отаны» деп аталады.

Қызғалдақ – көпжылдық шөптесін өсімдік, лалагүлдер тұқымдасына жатады. Баданалары - жұмыртқа тәрізді, диаметрі 1,5-5 см, оның көптеген қабыршақтан құралатын сыртқы реңі қызғылт-қоңыр, ал ішкі жағы ақ түсті келеді. Гүлдері нәзік, ақ өңді болады. Өсімдіктің биіктігі 10-нан 65 см-ге дейін, эфемероидтарға жатады. Ақпан, наурыз айларында гүлдейді.

Жер шарының қай түкпірінде болмасын алуан түрлі қызғалдақтар өседі. Қызғалдақтың тұқымы Ұлы Жібек жолы арқылы Түркияға, кейіннен Голландияға жеткен көрінеді. Голландияда табиғи жағдайда өсетін қызғалдақ жоқ, олар мұнда 460 жыл бұрын Түркиядан Австрия арқылы Сүлеймен сұлтанның бақшасынан келген. Алғашқы голландиялық сұрыптардың арғы тегі Tulipa suaveolens, Түркияда, Иранда, Кавказ бен Қазақстанның далалы аймақтарында таралған Шренк қызғалдағы болып табылады.

Қызғалдақтар бір-бірінен гүл күлтесінің әртүрлі түсімен, пішінімен, гүлдеу уақытының ұзақтығымен ерекшеленеді. 400 жылдан астам тарихы бар қызғалдақтар әлемде импортқа шығарылатын бірден- бір әдемі сәндік мақсатта өсірілетін гүлдердің бірі болып табылады. Жойылып бара жатқан «Регель қызғалдағы» тек қана Қазақстанның Іле тауларында кездеседі, «Грейг қызғалдағы» мен «Кауфман қызғалдағы» «қызғалдақ патшалары» деп аталады, оларға қарқынды будандастыру жұмыстарын жүргізіп, қызғалдақтардың әдемі және мықты түрлерін ойлап табуға

мүмкіндік берді, нәтижесінде қызғалдақтардың жаңа сұрыптарының 75 %-ына жуығын таңдау үшін негіз болды.

Қазақ даласының символы қызғалдақтың Батыс Қазақстанда Каспий маңы ойпаты мен Жалпы Сырт сілемдерінде Tulipa (Тюльпан) туысына жататын (проф. В.В.Иванов) төрт түрі кездеседі, олар:

Tulipa geshneriana L.1753 (T.Schrenkii Rgl. in A.H.P.II (1873)).- **Геснер қызғалдағы** (Шренк қызғалдағы) – Қазақстанның Қызыл Кітабына енген, өте сирек кездесетін, батысқазақстандық- қаратеңіздік түр. Tulipa biflora Pall – Тюльпан двуцветковый- Қосгүлді қызғалдақ - Батыс Қазақстан облысының жасыл кітабына енгізу ұсынылған. Tulipa patens C. Agardh ex Schult et Schult .fil. (1829)- **Тюльпан поникающий – өте сирек кездесетін түр, Қазақстанның барлық жерінде де қорғау статусына**

ие болған. Tulipa var tricolor Schult et Schult. fil. Тюльпан биберштейна -Биберштейн қызғалдағы (орыс ботанигі Ф.К. Биберштейннің құрметіне аталған), Қызыл кітапқа енгізуге ұсынылған (2- ші басылым).

Біз, қазақ даласының символы- қызғалдақты қолдан өсіріп, көбейтіп, жаңа сорттарын шығарып, қорғауды қолға алу керек, оған себеп қызғалдақтың 18 түрінің Қызыл кітапқа енгізілгендіктен, сондықтан да қорғау жұмыстары сөз жүзінде емес, нақты іс-шара түрінде жүзеге асырылуы қажет. Біз, өз елімізден әкелілген гүлдің мәдени сұрыптарын қымбат бағаға сатып аламыз, ал егер оны сақтап, одан отандық ғалымдар мәдени сұрыптар алатын болса, ол сұрыптардың барлығы өзіміздің Қазақстанда қалар еді.

Осындай отан сүйгіштік, жұмыстардың бірі М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университеті, жаратылыстану – география факультетінің студенттері қаладағы №5 ЖОББМ жылыжайында қызғалдақтардың голландтық бірнеше сорттарын зерттеді, (Monsella, Renown, Purple prinse, Kingsblood) оларға морфологиялық, физиологиялық, биологиялық сипаттама берілді, әртүрлі субстраттарда өсіру үшін тәжірибе жұмыстарын жүргізді. Тәжірибе нәтижесінде, мектеп жылыжайында қызғалдақтарды өсірудің агротехникалық шаралары жасалып, ұсыныстар берілді. Сол жұмыстардың жалғасы бүгінгі таңда жалғасын табуда, былтырғы даярланған субстратта қызғалдақтың 12 сорты өсірілуде.

Қорытындылай келе, біз Батыс Қазақстан облысының, Казталов ауданының, Қайыңды елді мекенінде өткізілген жас ұрпақты өз өлкесін сүюге тәрбиелеу, атамекен, туған жерін құрметтеуге баулу мақсатында ұйымдастырылған «Қызғалдақ көктем» халықаралық фестивалін өткізу жыл сайын дәстүрге айналдыру қажеттігін айтқымыз келеді.

Шындығында, аталмыш гүлдің қазақ даласынан бүкіл жер жүзіне таралғандығына бүгінде ғалымдар нақты дәлелдер келтіруде. Осылай әлем мойындап отырған қазақ даласының аруын өзгелерге насихаттап, оларды тек мақтаныш етіп қана қоймай, көбейтіп өсіруді, қорғауды қолға алуымыз керек.

Ж.С. КАЖЫМУРАТОВА,
Биология және экология кафедрасының аға оқытушысы

В этом году исполняется 126 лет выдающемуся поэту, замечательному писателю Магжану Жумабаеву. В рамках программы «Рухани жаңғыру» мы взяли интервью у кандидата филологических наук, доцента ЗКГУ им.М.Утемисова Г.С.Умаровой о результатах исследований творческого наследия репрессированного поэта М.Жумабаева

Научные исследования доцента Г.С.Умаровой посвящены сопоставительному изучению произведений авторов русской и казахской литератур в контексте мировой литературы.

Так, Г.С.Умаровой рассматривается сравнительная характеристика поэзии репрессированного казахского поэта М.Жумабаева и российского поэта Сергея Есенина в плане особенностей отражения ими женских образов, а также поэтические произведения Анны Ахматовой, в качестве художественного осмысления пережитых авторами жизненных трагических ситуаций; единственного прозаического текста «Грех Шолпан» Жумабаева с повестью В.Распутина «Живи и помни» с позиции восприятия героинями женского счастья.

Света в ураганной ночи

- Каково значение творческого наследия Магжана Жумабаева в казахской литературе?

О значении творческого наследия репрессированного поэта можно говорить, ссылаясь на мнение А.Маргулана, считавшего, что «Магжан Бекенович Жумабаев – поэт, который имеет для казахского народа такое же значение, какое для англичан Шекспир и для русских Пушкин». Впервые оценку художественных особенностей произведений поэта дал его современник и соратник поэта Жусупбек Аймаутов. Он отмечает, что в раннем творчестве Магжан был «поэтом-индивидуалистом», позже «он ощущает себя сыном народа, поэтом – гражданином», что его поэзии присущ романтизм. «Романтизм Магжана не принимает город, его сердцу мила родная степь... Магжан ощущает себя частью природы... Прошлое кажется ему идеальным... Во многих стихах Магжана прослеживается влияние русских символистов, стихи которых больше воздействуют на эмоции».

Современному русскому читателю поэзия Магжана предстала в переводе Б.Канапьянова, А.Кодара.

Культуролог из России А.Давыдов утверждает, что «сегодня начинается новый путь Магжана к российскому читателю, к его всероссийскому признанию. Даже то, что уже доступно для чтения, по яркости таланта, художественному мастерству, видению логики человеческого в человеке, смыслу гражданского подвига позволяет поставить Магжана Жумабаева в один ряд с Пушкиным и Лермонтовым... В основании каждой его рифмы достоинство личности...».

- Какие еще исследования, связанные с творчеством Жумабаева, Вами проведены?

Исследовано совместно с магистрантами понятие «счастье» в восприятии женщин разной национальности глазами писателей-мужчин XX века М.Жумабаевым и В.Распутиным. Магжаном Жумабаевым рассказ «Грех Шолпан» был написан в 1923 году, но читателю произведение стало доступно лишь в конце 90-х годов двадцатого столетия. Повесть «Живи и помни» Валентином Распутиным создается в 1974 году. Но эти произведения, созданные в разное историческое время: в 30-е годы – первое, в 80-е годы двадцатого столетия – второе, объединяют решение проблемы счастья по восприятию женщинами разной национальности. Сюжет каждого исследуемого произведения из русской и казахской литератур связан с испытанием, выбором, смертью. Смерть высвечивает характеры героинь.

Объединяет рассказ М.Жумабаева и повесть В.Распутина и место, где происходит действие – в ауле и в деревне. Оба автора при всем различии их творческих методов имеют много общего. Оба выступают за высокую нравственность человека, обоим интересуют место женщины и ее предназначение в жизни. Оба писателя разрабатывают философскую проблематику посредством психологического исследования.

- Рассказ «Грех Шолпан» - это особенное произведение, которое вызывает до сих пор неоднозначное, иногда даже резко противоречивое восприятие читателей и исследователей. Расскажите про это произведение.

В рассказе «Грех Шолпан» – любовная драма, где главными героями являются Он и Она. Она, ослепленная любовью к мужу, видеть никого не желает, даже детей:

боится, что ребенок отдавит ее от любимого. Этим она напоминает Настену Распутина, которая тоже вначале семейной жизни не задумывается о ребенке.

«В своем рассказе «Грех Шолпан», – отмечалось в журнале «Простор», – Жумабаев поведал историю женщины, которая ради своей любви к мужу изменяет ему и заставляет нас задуматься над вопросами чести, любви, долга, верности. Если Абай устами пушкинской Татьяны впервые дал возможность девушке-казашке говорить о своих переживаниях, то Магжан языком прозы сумел донести до нас самые глубокие психологические переживания, пробудить в сердце читателя жалость и сострадание к несчастной Шолпан. Для Магжана нет ничего выше и достойнее любви, а героиня его рассказа своей смертью искупает право на любовь, право на материнство, право самой выбирать путь любящим и нежным сердцем».

Полагаю, что Жумабаеву удалось отобразить психологическое состояние героини. Ведь произведение начинается с того, что автор говорит: «Теңіз терең емес, адамның жаны терең/Море не так глубоко, как внутренний мир человека». Автор изображает изменчивость и неожиданность порывов героини.

- Каков итог сравнительной характеристики образов Настены В.Распутина и Шолпан М.Жумабаева в произведениях?

Оба персонажа готовы на все ради любви к любимому человеку, ради мужей. Оба автора передают на страницах своих произведений всю абсурдность их самопожертвования.

И Распутин, и Жумабаев показывают нам самые глубинные переживания и смятения в душе человека, который стоит перед выбором и поиском своей правильной дороги в жизни. Писатели тонко описывают все душевные переживания, волнения и преобразования своих героинь, показывая силу и волю, борьбу и сопереживание, душевное смятение и недопонимание окружающих..

Объявленный врагом народа, Жумабаев был арестован дважды, в первый раз в 1928 году он приговорен к лишению свободы на 10 лет (благодаря протекции Р.Роллана и М.Горького в 1936 году освобождают). Через год, 30 декабря 1937 года поэта вновь арестовывают, а 19 марта 1938 года расстреливают.

Но М.Жумабаев пророчески предсказал свое бессмертие в стихах:

Мен – өлмеймін, менікі де өлмейді,
Надан адам өлім жоғын білмейді.

Я не умру, и всё моё тоже не исчезнет.
Глупый не ведает,
Что всё вечно (Вольный пер. – Г.У.).

Действительно, спустя столетие стихи Магжана Жумабаева звучат и сегодня, к ним написаны мелодии. Его поэзия вновь заговорила благодаря талантливому певцу Димашу Кудайбергену в XXI веке. Уникальный талант певца пробудил интерес к творчеству М.Жумабаева поклонников поэзии из разных стран мира.

Творческое наследие М.Жумабаева многогранно, и, думаю, найдет своих исследователей и переводчиков.

Алтыншаш ДАНДЫКУЛОВА,
студентка группы Фил/п-42

37 000 километров в темпе Allegro

Самое большое счастье в жизни человека, когда ты занимаешься любимым делом. Как приятно осознавать, что это ты тот самый счастливый человек. Самый длинный путь начинается с первого шага, как прекрасно понимать, что ты сделал когда-то этот первый шаг, и твой путь продолжается сегодня. Мой путь от дома в университет проходит по исторической части города, занимает чуть более часа, 5 км в обе стороны.

Пешая дорога в университет настраивает на рабочую волну, в эти минуты я люблю старинными улочками, домами, кронами дубов, кленов, косами и сережками берез, слушаю музыку города. Перспектива довольно широких улиц позволяет объединить в единую композицию творения, созданные человеком и неповторимую динамичную природную красоту воздушного пространства над городом. Вот прекрасный по архитектурному решению дом, который построен Каревым для того, чтобы пошутить над соседом и закрыть ему солнце. Впечатляющий нас сегодня, я понимаю, что этот дом более ста лет назад производил восторг наших горожан. Любуюсь железными коваными кольцами для подвязки лошадей возле длинного ряда гостеприимных каменных арочных ворот, представляю, как во дворах пытели под сапогом горячие ароматные самовары, украшенные вязанками бубликов. Улицы Уральска очень похожи на архитектурные линии Санкт-Петербурга, здесь хорошо видно, что они застраивались одновременно и стилистическими решениями перекликаются между собой. Наши купцы, атаманы, дворяне, вся знатная часть общества, будучи прекрасно образованной, в силу своей профессиональной купеческой, служебной или просветительской деятельности довольно часто посещали столицу, подмечали все самое новаторское, модное, и ни в коем случае не хотели уступать в изыскности петербуржцам. Возвращаясь на уральскую землю, они воплощали свои смелые решения в красном или белом камне.

Мой удивительный променада проходит каждый день, в любую погоду, в любое время года, при любой температуре. Особенно приятно проходить сквозь старинную часть города в теплое время года, весной, летом, когда природа сверкает красками, поют птицы, аромат цветущей сирени, акации, липы радует и вдохновляет. Вспоминается, как за годы, когда в нашей семье родились один за другим сыновья, мне нужно было в перерывы между занятиями прибегать домой проследить как дела, покормить, обнять и возвращаться на занятия. Тогда ежедневный путь удваивался до 10 км. Необходимо заметить, что у музыкантов есть профессиональное ощущение ритма и скорости исполнения произведения, вот именно в данном случае, при помощи итальянского термина ALLEGRO можно очень точно выразить моё движение активным прогулочным шагом, которое равно 120 шагов в минуту. Нехитрый расчет (за вычетом отпускных и выходных дней в году), позволяет определить, что за 24 года преподавательской вузовской деятельности в моем любимом университете пройдено около 37 000 прекрасных километров.

Ольга ВОРФОЛОМЕЕВА,
старший преподаватель ЗКГУ им. М.Утемисова

Абай атамыз он жетінші қара сөзінде ақыл, жүрек, қайрат барлық адамның бойынан табылуы тиіс деп санайды. Сонда ғана адам «толық адам» деп саналып, өзгелерге пайдасы тиетіндей үлгілі істер істейді деп санады. Осы тұрғыда елбасының «Болашаққа бағдар: Рухани жаңғыру» жолында, Абай атамыздың даналығын дәріптеу, жастардың бойындағы жігерді көтеру, рухани құндылықтарды сіңдіру мақсатында физика-математика факультетінің физика кафедрасының тәрбие жұмысы бойынша жауапты Қадырова Гүлсім Мақсотқызының жетекшілігімен және Физ-31, Физ-33 топтарының ұйымдастыруымен «Жүректен қозғайық...» атты үлгілі боларлықтай тағылымды кеш өтті. Бұл тағылымды кештің түпкі мақсаты, сол кешке жиналған физика-математика факультетінің студенттеріне Абай атамыздың өнегелі өмірінен үзінді көрсету, шығармашылығын кеңінен аша білу болды.

Халқымыздың қазынасы, мол мұрасы болып саналатын алып тұлғамызды «Жүректен қозғайық...» атты тағылымды кешке дәріптеп, саналы ұрпақ ретінде үлгі боларлықтай іс жасаған Физ-31, Физ-33 топ студенттері болды. Бұл топтан құралған студенттер, кештің өту барысын ұйымдастырып, Абай атамыздың өмірінен тың мәліметтер жинақтап, Омар Жәлелұлының Абай атамыз туралы айтылған видеоролигі көрсетіліп, шығармашылықтарын арқау етіп, тағылымды кешті өз деңгейінде керемет өткізді. Өткізілген кеште Абай атамыздың өлеңдері оқылып, күйі шырқалып, әні айтылып, қара сөздерінен үзінді көрсетілді. Көрермен ретінде қатысып отырған студенттерде Абай атамыздың өмірі туралы сұрақтарға жауап беріп, тағылымды кешке өз үлестерін қосып игі істен қалыс қалған жоқ.

Сонымен қатар, №38 мектептің Ы.Алтынсарин төсбелгісінің иегері ҚР Білім беру ісінің үздігі Республикалық «Үздік педагог-2013» атағының иегері Таскарина Гүлжихан Үмбетқызы және №38 мектептің оқушылары және филология факультетінің, филология

М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінде 20 ақпан күні физика-математика факультетінің физика кафедрасының тәрбие жұмысы бойынша жауапты Қадырова Гүлсім Мақсотқызының жетекшілігімен және Физ-31, Физ-33 топтарының ұйымдастыруымен «Жүректен қозғайық...» атты Абай Құнанбаевтың шығармаларына және өнегелі өміріне байланысты тағылымды кеш өтті.

Тағылымға толы кеш

ғылымдарының кандидаты, қазақ филология кафедрасының аға оқытушысы Шайекенов Жангелді Жұмақайұлы кеш қонақтары ретінде келді.

Шоқтығы биік Абай атамыз туралы сұрақтарға жауап беріп, қара сөздерінің мағынасын ашып жастарға түсіндіру мақсатында ұстаздарымыз, өздерінің бар көрген-білгендерін тағылымды кеште жиналған дүйім жұртқа ашық әңгімелеп, ерекше әсер қалдырды. Студенттер тарапынан қойылған сұрақтарға жауап беріп, әрбір айтылған әңгіменің мағынасын аша білді. Қонақтан кәде сый ретінде №38 мектептен келген оқушылар Абай атамыздың өлеңдерін оқып, қара сөздерін жатқа айтты.

Кемеңгер тұлға қазақтың біткен маңдайына,

Жырлары әсем, сөзі өткір таңдайында. Айтылып шындық, жазылған әрбір өлеңі, Арналып тұр ғой барша қазақ

жағдайына.

Ұстазы болып, Әл-Фараби және Науаи, Қазақтың шоқтығы биік ұлы Абай.

Ұлт үлгісі ретінде өлеңдері, Жаңғырып тұр, өтседе ғасыр талай!

Ұлт өрені, қазағымның ол қаймағы, Қара сөзі бізге жеткен бұл айғағы.

Дана Абайдың даналығын бүгінде, Тани білді барша әлем-жер аймағы.

«Адам бол», -деп анық айтып ақиқатын, Жақсылыққа шақырған қазақ халқын.

Ашайын деп көздерін надандықтан, Қамын жейтін қазақтың болған ақын.

Қара сөзі, қанға сіңіп таралатын, Әрбір сөзі тереңінен ой салатын.

Рухы биік, сөзі өнеге істерімен,

Құттықтаймыз!

28 ақпан күні ҚР Білім және ғылым министрлігінің «Жоғары оқу орнының үздік оқытушысы» атағының иегерлерін марапаттау рәсімі өтті.

Дәстүрлі түрде жалғасын тауып келе жатқан биылғы байқаудың 200 жеңімпазының ішінде М.Өтемісов атындағы БҚМУ оқытушылары педагогика факультетінің деканы, п.ғ.к. **Шынар Габдрахманова**, құқықтық пәндер кафедрасының меңгерушісі, т.ғ.к. **Ләззат Серікова**, математика кафедрасының доценті, ф-м.ғ.к. **Айман Күлжүмиева** «Жоғары оқу орнының үздік оқытушысы» атағына ие болды. Өріптестерімізді жеңістерімен шын жүректен құттықтаймыз!

Дүйім жұртқа шығарды дана қазақ атын!-деп, кеш соңында қазақ халқының кемеңгері, дана Абай атамыз туралы Физ-33, Физ-31 студенттері: Айбергенова Нұрай, Уахитова Дана өз шығармашылықтарынан өлеңдерін арнады.

Рухани жан дүниеміздің жаңғыруы үшін осындай үлкен және маңызы зор шараларды өткізу өте дұрыс деп саналып, физика кафедрасының тәрбие бойынша жауапты Қадырова Гүлсім Мақсотқызына сөз беріліп, кешті өз деңгейінде сүбелі сөздермен қорытындылады.

Н.Т.АЙБЕРГЕНОВА
ҚР Президенті атындағы
атаулы шәкіртақы иегері
Физ-33 топ студенті

«Сөздерінде жалын бар, мен жастарға сенемін» атты университетішілік жас ақындар мүшәйрасы

Жуырда Елбасының «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты бағдарламалық мақаласы аясында және «Ел болашағы Жастардың қолында» деп осы жаңа 2019-жылды жастар жылы деп жариялауына байланысты қазақ филологиясының бірлесе ұйымдастыруымен «Сөздерінде жалын бар, мен жастарға сенемін» атты университетішілік жас ақындар мүшәйрасы өтті.

Мүшайраға тоғыз студент қатысты. Шарада қазақ филологиясының кафедра меңгерушісі Индира Султаниязова сөз

алып, ақындарға сәттілік тіледі. Байқау 3 кезеңнен тұрды. 1-кезең «Мен елімнің патриотымын», 2-кезең «Поэзия сезім

патшалығы», 3-кезең «Шын жүйрікке тұсау жоқ» осындай тақырыптардан тұрды. Алғашқы бөлімде ақындар өз

туындыларынан бір ғана өлеңнен оқыса, келесі кезеңде еркін тақырыпта жазылған бірнеше жырларын паш етті. Ал соңғы бөлімінде ақындарға жеребе суырып ондағы өздері таңдаған парақтың ішіндегі сөз тіркестерін қатыстырып сол жерде өлең шумақтарын құруға тапсырма берілді. Ақындар бұл кезеңде де өздерінің суырып салма ақындық қасиеттерін көрсетіп өте мәнді ұйқасты шумақтарды дүниеге әкелді.

Осы жыр додасы қазақ поэзиясының көшін өрге сүйреп, Абай жаққан бір сәулені сөндірмейтін талапты да талантты өрендердің қарасы қалың екенін аңғартты, соған иландырды. Университетімізде жүректерінен жыр ұшқындаған ойлы ақындардың көптеп шығуы әлдеқашан заңдылыққа айналған. Соған осы мүшәйрада тағы бір көзімізді жеткіздік. Белгілі ақын, республикалық, облыстық айтыстардың жүлдегері Талғат Мықи және жас ақын Орынбек Меңдіқұлов ақындар аламанына қазылық жасап, бағаларын берді. Қазылардың шешімімен Сламғали Аманжол бірінші жүлдені қанжығасына байласа, Бақытжанның Айзадасы II орынға ие болды. Асан Жақсылық жүлделі III орыннан көрінді. Мүшәйра жеңімпазы атанып Асылбекқызы Алмаш бас жүлдеге ие болды. Мүшәйра үздіктеріне бағалы сыйлықтар мен арнайы дипломдар, алғаш хаттар табыс етілді. Мүшайраға жас ақындарымызға қолдау көрсету үшін келген студенттер мен ұстаздар өте жақсы әсер қалдырған ақындарға өнер жолында табыс тілеп қаламдарының әрі қарай шыңдала берулерін тілеп ризашылықтарын білдірді.

Жансая РЫСКАЛИЕВА,
Фил-43-топ студенті

ЗКГУ им.М.Утемисова вошел в ТОП лучших вузов Казахстана по трудоустройству выпускников!

Известно, что Глава нашего государства Н.Назарбаев жестко ставил перед вузами вопрос о трудоустройстве выпускников: «Если они не могут найти работу, то это означает, что вуз не выполняет свою роль».

По итогам 2018 года по заказу Министерства труда и социальной защиты населения АО «Центр развития трудовых ресурсов» (ЦРТР) составил рейтинг вузов страны по востребованности и трудоустройству их выпускников.

Ведущий вуз западного региона страны - Западно-Казахстанский государственный университет им. М. Утемисова занял в рейтинге 12-е место из 100 учебных заведений!

П о з д р а в л я е м !!!

ТРУДОУСТРОЙСТВО - важный показатель вуза

Трудоустройство выпускников - один из важных показателей качества обучения в вузах страны, как отметил президент РК Н.А.Назарбаев, и сегодня мы беседуем с Салауатом Абайевичем Кажиахметовым, руководителем центра карьеры, по вопросам, касающимся трудоустройства выпускников нашего вуза.

- С.А., Вы руководите центром карьеры, скажите, как работает ваш отдел и как вы организуете помощь выпускникам при устройстве на работу?

- Мы собираем вакансии по всей Западно-Казахстанской области от различных организаций, также по Атырауской и Мангыстауской областям, но только по педагогическим специальностям. В итоге список вакансий размещается на сайте университета, и по этим вакансиям на факультетах проводится предварительное распределение, а в апреле проходит итоговое распределение студентов выпускных курсов.

В первую декаду апреля проводится персональное распределение студентов выпускных курсов по определенным направлениям подготовки «образование, искусство и услуги». Также в апреле ежегодно организуется «День карьеры» (ярмарка вакансий). Туда приглашаются представители около 70-ти организаций города и области. Студентам предоставляется возможность напрямую пообщаться с потенциальными работодателями и разместить свои резюме.

В конце марта ежегодно организуется круглый стол с участием работодателей, где обсуждаются проблемы трудоустройства выпускников. Работодатели предлагают свои способы решения проблем трудоустройства. Участвуют около 40-50-ти работодателей. Эти рекомендации используются в дальнейшем для решения актуальных проблем трудоустройства.

При обращении организаций мы можем предоставить им контакты выпускников, которые в течение года не успели устроиться на работу.

- А наши студенты посещают городские ярмарки вакансий?

- Студенты всегда посещают ярмарки вакансий, организуемые городским отделом занятости и социальных проблем совместно с управлением по делам молодежи политики. К примеру, в июле прошлого года в здании Казахского драматического театра прошла ежегодная ярмарка «Uralskjobfair».

- С.А., два слова по организации практики студентов выпускных курсов.

- Все студенты выпускных курсов направляются в разные организации по всему городу и области, а также в другие регионы для прохождения практики. В данное время вуз заключил более 800 договоров о прохождении практики нашими студентами по всем направлениям подготовки.

- Большое Вам спасибо, успехов нашим студентам!

*Амандык САРСЕНГАЛИЕВ,
студент 4 курса группы Фил - 42*

В Научной библиотеке ЗКГУ им.М.Утемисова была представлена выставка «Кітап - сарқылмас қазына», посвященная «Году книги» в СНГ.

Цель выставки: ознакомление студентов с историей книги и библиотеки, пропаганде и повышению интереса к книге.

«Год книги» в СНГ

Книга - духовная сокровищница, источник богатства, зеркало жизни, зеркало времени, летопись истории, источник знаний, учебно-воспитательный инструмент, оружие политической борьбы. Развитие книги неразрывно связано с выходом письменности и поиском необходимых материалов. Президент Казахстана Нурсултан Абишевич Назарбаев порекомендовал молодежи больше читать книги. «Две вещи есть, которые формируют человека, — это то, что ты читаешь, и с кем ты общаешься. Я не знаю, что вы читаете, собираясь в новый жизненный путь, но я бы рекомендовал из российских писателей великого гения Толстого почитать, не обязательно «Война и мир», у него есть очень много произведений, которые учат жить», - сказал Н.Назарбаев во время урока патриотизма в столичной школе-лицее № 64. Президент также посоветовал почитать Антона Чехова, Оноре де Бальзака и произведения некоторых философов. «Почитайте Чехова, у него все жизненное, про взаимоотношения. Из древних я лично люблю читать философа Сенеку», - отметил он.

Есть такие слова и высказывание Мухтара Ауэзова: «От времени, когда книга стала милым другом, можно считать, что душа стала интеллигентом».

В мероприятии приняли участие студенты групп Пимно-21, Пимно(у)-13 (Педагогика и методика начального обучения), ПиП-31(Педагогика и психология), ИИЧ-31(Изобразительное и черчение). Студент Темирболатова Аяулым поделилась с мыслями, о том, что «мы узнаем через книгу буквы и идем в мир знаний. Книга наполняет наши знания, от книги мы получаем много примеров — от искусства до воспитания». Изтурганова Гульстан считает, что «книга играет важную роль в жизни человека. Она прививает любовь к Родине, стремление быть скромными, доброжелательными, терпимыми. Мы берем все это из страниц книг. Я думаю, что в настоящее время нужно читать книги в век компьютерных технологий».

В ходе мероприятия библиотекарь Гульшира Шаденовна провела обзор книжной выставки «Кітап - сарқылмас қазына».

«ОДНА СТРАНА – ОДНА КНИГА»

В научной библиотеке продолжают масштабные мероприятия в свете президентской статьи «Взгляд в будущее: модернизация общественного сознания». В республиканской акции «Одна страна – одна книга», задача которой является популяризация казахской литературы, повышение интереса общества к чтению, развитию исследовательского интереса к изучению литературного наследия Казахстана, в 2019 году для всенародного чтения выбраны две книги. Это роман Абиша Кекильбаева «Конец легенды» и лирика Абдильды Тажибаева.

Научная библиотека совместно с кафедрой казахской филологии провели вечер лирики Абдильды Тажибаева. Гостями вечера были студенты разных факультетов, преподаватели, сотрудники. Начало мероприятия было посвящено творческой деятельности известного поэта, выдающегося ученого, известного драматурга, общественного деятеля, имя которого написана золотыми буквами в истории казахской литературы Абдильде Тажибаеву. Продемонстрированный отрывок из пьесы «Девушка и солдат» зрители встретили бурными аплодисментами. Было видно, что зал заинтересован чем закончится пьеса. Для полного прочтения книги было рекомендовано обратиться в библиотеку.

Студенты Кінәмә Ернұр, Серіков Бақытжан, Изимов Ернұр прочитали стихи «Сыр жырылары», «Ақындық», «Есіме түссе», «Өмірім менің», Амангелді Жаннұр прочитал с воодушевлением свое стихотворение. Преподаватели казахской филологии к.ф.н., К.Г.Аронов и А.А.Ниязғалиева, которые воочию видели А.Тажибаева, поделились своими мыслями о творчестве. В конце мероприятия библиотекарь С.С.Нургалиева провела библиографический обзор на персональную выставку «Сырда туған сырбаз ақын».

В казахской поэзии Абдильда Тажибаев оставил неповторимый след. Молодое поколение, несомненно, верит в то, что творчество поэта по-прежнему будет не забыто, получит заслуженную оценку.

П о з д р а в л я е м !!!

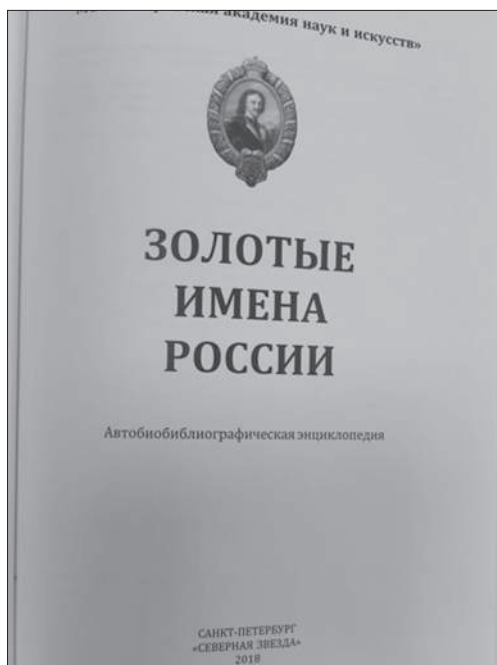
Поздравляем нашего коллегу – Владимира Юрьевича Салова, доктора педагогических наук, профессора, заслуженного работника физической культуры и просвещения - с очередным достижением!

В Санкт-Петербурге под эгидой Петровской академии наук и искусств вышла в свет Большая автобиографическая энциклопедия «Золотые имена России», куда среди многих выдающихся людей включено имя преподавателя кафедры физического воспитания ЗКГУ им.М.Утемисова - Владимира Юрьевича.

В данную энциклопедию вошли такие известные деятели науки и искусства, как поэты *Расул Гамзатов, Татьяна Доронина*, композитор *Евгений Дога*, художник *Илья Глазунов*, артист, актер *Василий Лановой*, ректор СПбГУФК им.П.Лесгафта *Владимир Таймазов* и мн.др.

Безусловно, это радостное известие разделяет коллектив всего Западно-Казахстанского государственного университета, поскольку имя вуза зазвучало в культурно-исторических масштабах многих поколений нашей планеты и является проявлением огромного доверия.

От всего сердца желаем Владимиру Юрьевичу доброго здоровья на долгие годы и чтобы его имя также ярко и высоко озаряло путь дальнейшего процветания и будущих побед нашего университета!

Баубек Бұлқышев атындағы жас журналистер клубының жаршысы

2016 жылы қаңтардың 30-ынан бастап шығады - Издаётся с 30 января 2016 года

Газет - халықтың көзі, құлағы һәм тілі.
А. Байтұрсынов

Журналист

(Journalist)

№1 (23), ақпан, 2019 жыл

Тың тыныс

Жаңаша мүмкіндіктер ашылуда

Тәуелсіздіктің арайлы ақ таңы атқан сәттен бері Елбасымыздың жастарға көзқарасы ерекше. Буыны бекімеген жас мемлекет үшін жаңа серпіліс, жаңа толқын елдің өсіп-өркендеп құлашын кең жаюға, дамыған мемлекеттермен терезесі тең болуға өз септігін тигізеді. Тарих қойнауына көз жіберсек, ықылым заманнан жастардың ел ішінде алар орны өзгеше. Кіндік қаны тамған жерін, балалық еркелігін көтерген елін, ұланғайыр атырапты кейінгі жастарға мұра етіп қалдыру үшін қасық қаны қалғанша жан берісіп, жан алысқан.

2019 жыл - Қазақстан үшін жаңа белесті бағындыратын, жаңа мүмкіндіктерге жол ашатын уақыт. Кемеңгер Елбасымыз Н.Ә.Назарбаев 2019 жылды Қазақстан тарихындағы алтын өріппен жазылатын, елдің жаңарып, жаңа сатыға нық қадам басатын уақыты екенін, ел жастарынан үлкен үміт күтетінін баса айтады. Қазақстанның өркениетті елдердің алдында қанатын кең жайып мәңгілікке самғауы ел жастарының қолында. Еліміздің тірегі - жастар. Бұл жыл» алма піс, аузыма түс» дейтін жалқаубектердің уақыты емес, бұл жыл жалындаған жастардың арманына нық мақсатпен қадам басатын мезет.

«Мен жас буын ретінде елімнің болашағына қандай үлес қоса аламын?». Дәл осы сауал көкейімді тесіп, санамнан шығар емес. Елбасымыз айтқандай, «бұл заман - бой жарыстыратын емес, ой жарыстыратын заман» болғандықтан, желменен жарысқан әрбір уақытымды ауаға ұшырмай, өзіме де, еліме де пайда әкелетін игі істер жасауға тырысамын. Еш уақытта да тоқтамай, арманыңа нық мақсатпен қадам басатын кез келді. 2019 жыл - мүмкіндіктер кезеңі. Өз мүмкіндігіңді өткізіп алма, жас құрбы!

Гүлбибі БАҚЫТБАЕВА,

Фил-13-топ («Филология:қазақ тілі» мамандығы)

Год молодежи - год вершин

2019 год объявили Годом молодежи. Чего от него ждать? Какие возможности будут представлены молодежи? Чем обрадует этот год? Наверное, эти вопросы закрадывались в подсознание каждого человека, которому это важно.

Для меня Год молодежи является большой возможностью покорить новые вершины! Молодежь - это будущее и энергия страны. И это правильно, что для них в этом году будут открыты многие двери. Раскроются новые личности, появятся и воплотятся новые идеи. Я думаю, что каждый молодой человек нашей страны не должен упустить такую возможность. Думаю, многие постараются внести свой вклад, показать себя, и достичь своих целей. Тем временем хотелось бы, что так было не только в этот год, но и в остальное время. Год молодежи дает шанс подняться на вершину и укрепиться там. Надеюсь, этот год принесет много плодов нашей стране.

Дария ДЖУМАГАЛИЕВА,

гр.РЯЛ-12 (Спец. «Русский язык и литература»)

Жастар - ел тірегі

Биылғы 2019 жыл - Жастар жылы. Осы орайда Елбасымыз жастарға көп үміт артып отыр. Сәйкесінше, қазақ елін көркейтуге арналған жаңа тың идеяларды, көптеген жобаларды қолдауда. Шағын және орта бизнес дамытылып, инновациялық технологиялар игерілуі, ауылшаруашылығы нығайтылып, жастарға арналған орталықтар көптеп ашылуда. Бір сөзбен айтсақ, Қазақстанымызда атқарылып жатқан істердің баршасы - ел ертеңі жастар игілігі. Ендеше, бүгінгі Тәуелсіз еліміздің жастары ретінде Қазақстанымызды дамыған 30 елдің қатарына қосуға күллі мүмкіндігімізді іске қосалық.

Махаббат АБАТ,

ҚДР-11-топ («Мәдени-тынығу жұмысы» мамандығы)

Жаңашылдық бастауы

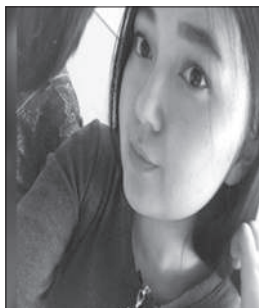
Қоғамның қозғаушы күші - жастар. Тәуелсіз Қазақстан - ынтымағы жарасқан егеменді ел! Елбасымыз атап өткендей, бүгінгі арайлап атқан ақ таңда Жастар жылы да келіп жетті. Дау жоқ, жастарымыз-ел болашағы, мемлекетіміздің тұрақты дамуының негізгі бөсекеге қабілетті белсенді буыны. Ел Президентінің: «Бүгінгі жастардың ерекше ұрпақ екенін қайталаудан жалықпаймын.Сіздер Тәуелсіз Қазақстанда өмірге келдіңіздер және сонда ержетіп келесіздер.Сіздердің жастық шақтарыңыздың уақыты - біздің еліміздің көтерілу және гүлдену уақыты.Сіздер осы жетістіктер рухын және табысқа деген ұмтылушылықты бойларыңызға сіңірдіңіздер»,- деген сөзі мемлекет пен ұлт болашағы жастар келешегіне тікелей байланысты екендігін айқындайды. Демек, осы Жастар жылында жаңа да тың идеялармен, жаңа жобалармен алға нық қадам басқанымыз абзал. Еліміздің бүгінгі де, мемлекетіміздің жарқын болашағы да білімді де білгір жастардың қолында. **Қазақ жастары, тек қана Алға!..**

Ботагөз ХАСИМОВА,

ҚДР-11-топ («Мәдени тынығу жұмысы» мамандығы)

Бастамаларға алғышарт

Елбасымыздың әр жыл сайынғы қазақстандықтарға Жолдауы халықтың әл-ауқатын көтеру, табыс пен тұрмыс сапасын арттыру секілді өзекті мәселелер төңірегінде құрылары аян. Ауқымды қадам жасап, елдік биікте жаңғырудың әлеуметтік дара жолына түскендігіміз - ізденіс құндылығы мен жасампаздықтың айқын көрінісі. Жастар жылы - жалындаған жастардың мерейін

Имидж

Құттықтау!

Құрметті Қарлығаш Рахымқызы!

Сізді Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Білім және ғылым саласындағы бақылау комитетінің шешімімен (2018 ж., 10 желтоқсан, №1944 бұйрық) 6Д010300-Педагогика және психология мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесіне ие болуыңызбен құттықтаймыз!

Қадірлі Қарлығаш! Ғұмыр – келте, ал ғылым – мәңгілік емес пе? Ғылым – өмірдің өзі. Ғалым немен айналысса да нәтижесі қашан да қаруға айналады. Ғылыми табысың жас ұрпақты рухани жаңғыртуға жұмсалғай! Ғылыми жұмыстың құндылығы – Қазақ елі жастарын ертеңгі үмітіміз, сенімді тірегіміз ретінде тәуелсіздік рухында баули білу де. Еңбек адамның, ал адам заманның көркі емес пе, еңбегіңіз жанғай, шәкірттеріңіздің сыйлы ұстазы болғайсыз! Өркімнің өзі шығар биігі барын білеміз, өзіндік орныңызды тапқайсыз! Сізге зор денсаулық, толағай табыс, бақ-береке тілейміз!

Құрметпен, А.С.Қыдыршаев, «Рухани жаңғыру» институтының директоры, п.ғ.д., профессор

үстем етуде. Форум барысында жастардың жанарынан жарқыл, бойларынан болашаққа нық сенім мен қадам жасауға ерік-жігер анық байқалды. Көшбасшымыздың жастар арасындағы жұмыссыздық деңгейін азайтып, студенттерді толыққанды жатақханамен қамту мәселесін қозғауы құптарлық. Демек, «Айбынды алаш елім дер, Алтын Арқа жерім дер, Мен жастарға сенемін!»,- деп Мағжан атамыз айтқандай, ел жастары жұмылып, жерім,елім деп соққан жүректерімен, таң-тамаша сергек идеяларымен мемлекетімізді әлемнің жетекші елдері қатарына жетелейтініне сенімдімін.

Айдана ХАМИТОВА,

ИЯ-11-топ («Шет тілі : екі шет тілі» мамандығы)

Жастар жарқылы

Биылғы жыл-жастар үшін өздерін қай салада болмасын жақсы жағынан көрсетуге ұланғайыр мүмкіндік. Десек те, ауыл-аймақтағы жастардың өзіндік қабілет-қарымын көрсету мүмкіндіктері аз. Сондықтан да бұл бастама-өте қажеттілік. Еліміздің ең негізгі жетістігі - жаңа буын қазақ елінің жастарын баулуда.

Қоғамның даму үдерісін ілгерілетудің жетекші күші - жастар. Осы ретте оқу бітіруші түлектердің мамандықтарына сәйкес жұмыс істеуінің әлеуметтік-экономикалық астары, түптеп келгенде, еліміздің даму индексін анықтауға сеп. Кәсіби шеберлігі шыңдалған маман қоғамымыздың экономикалық тұрақтылығын қамтамасыз етеді. Бұл жыл жарқырап көрініп жүрген жастарды ғана қолдайтын емес, таланты мен талабы ішінде бұғып жатқан жалпы жастарға мүмкіндік беріп, талантын ұштайтын бірегей жыл болмақ.

Нұрайым СЕРІКБАЙҚЫЗЫ,

ҚДР-11-топ («Мәдени -тынығу жұмысы» мамандығы)

Жастар болашағына зор сенім

«Елдің болашағы - жастардың қолында» демекші, ең алдымен, сапалы білім алу міндетіміз. Ата-бабаларымыз «Білекті бірді, білімді мыңды жығады» деген. Мақал текке айтылмаса керек. Себебі, осы заман - білекке емес, білімге сенетін заман. Жастарымыздың жоғары деңгейде білім алуы үшін, үлкен жоспарлы істер қолға алынуда. Білім бар жерде даму, жетілу, кемелдену үрдісі бір сәтке

де толастамайды. Біз, жастар, қай уақытта да қай жерде болмасын тұңғыш болудың жүгі мен жауапкершілігі қаншалықты ауыр екенін біле тұра, үлкен тәуекелдерге бел бууға даярмыз. Осы тұста Елбасымыз: «Жаңа заман тәуелсіз ел мұраты-жастардың білімі мен біліктілікке талпынып әрекеттенуі, еңбектеніп өсуі жолында теріңді төгіп еңбек ет. Жердің де, елдің де иесі екеніңді ұмытпа,- дегені ой салады.

Айкөркем ХАМИДУЛЛИНА,

Фил-13-топ («Филология: қазақ тілі» мамандығы)

Журналист («Journalist») жаршысының жауапты редакторы - Гүлбибі Бақытбаева, Фил-13-топ («Филология:қазақ тілі» мамандығы). Редколлегия мүшелері - Айкөркем Хамидуллина, Фил-13-топ, Дария Джумагалиева, РЯЛ-12-топ («Орыс тілі мен әдебиеті»мамандығы), Аида Мағазова, Ақкенже Дарханова, ҚДР-11-топ, Нариман Рагуф, ҚДР-12-топ («Мәдени-тынығу жұмысы» мамандығы) студенттері. Кеңесшісі - А.С.Қыдыршаев, Қазақстан Республикасы Журналистер одағының мүшесі.

2013 жылы қазанның 30-ынан бастап шығады - Издаётся с 30 октября 2013 года

Тәуелсіздік рухы

Ақ жол

«Поэзия – тұтас өнер, онда үн де, сурет те, айқын айтылған пайымды түсінік те бар. Ол бар өнердің ерекшелігін бойына жиып, бүкілінің ұйытқысы болады» (В.Г.Белинский) деген тұжырым әбден құптауға лайық. Алмаш, Аманжол, Айзада, Жақсылық сынды жас таланттардың киелі өлең әлеміне аттаған алғашқы қадамдары көңіл қуантарлықтай. Шығармаларында нәзік лирикалық иірім де, батыр бабалардың ұрпағына тән патриоттық сарын үзгі де әдемі өрілген. Замандас іні-сіңілілеріме ақындық жолдың мол жауапкершілігін сезінгейсіз, жүректен орын алар шыншыл жырлардың көбейе бергей деп тілеймін!

Еркеназ ҚАЛИЖАН,

«Жарқыл» өлеңдер жинағының авторы (2016 ж.), «Мен жастарға сенемін» атты V республикалық патриоттық форумының поэзия байқауы (Алматы) жүлдегері, Атырау облысы, Құрманғазы ауданының үздік жас әдебиетшісі

Ауылды аңсау

Ойға шомып жатқанда таң атырып,
Сағынам ауылымды, жан аптығып
Сағынам жылқы ойнаған кең даланы
Қаланың тар жолына қарап тұрып...

Жайсаң жандар бәрін де ұққан күліп,
Көшесінде көп бала жыққан бірін.
Керік берген көңілдің суретіне
Өр үйдің мұржасынан шыққан түтін...

Бар мен жоқты, алысты-жақынды ұғып,
Қызын нәзік, жігітін батыр қылып...

Қазақтың ұрпағымын

Ақ пейілдігің ойыңнан неше
Білініп, сірә, тұрғаныменен.
Жоңғардан бастап жойылған кеше
Тыныштығыңды ұрлады дер ем.

Тарлан тағдыр

Көп сүріндім, көк тасқа соқтым басты,
Көкке ұлыдым, бөрілік құтым қашты.
Туған ай боп түнекті қақ жарғанда,
Мендік сәуле ғұмырда тұтылмасты.

Жер мен жексен қылардай аспан төніп,
Жауқазыны жасқанар жастан бүгіп.

Қос етекті көйлекті киетінбіз
Жусан иісін керемет өтір қылып.

Қазанда отқа піскен тағамдары,
Жаулаған жылуымен санамды әлі.
Ауылда зор үмітті жанарға сап,
Бауырларым, әкем мен анам қалды.

Ол ауылда жеңгем бар жаны жарқын,
Нұрланып атқан, сірә, таңым әр күн.
Ол ауылда бар еді бала ғашық
Кездеспеген, тілдеспей сағынатын.

Бөлігі боп дұғам мен тілегімнің,
Шырай болған ауылым гүл өңімнің.
Қаладамын... Ауылға беріп кеттім
Дүрсілдеген бөлшегін жүрегімнің...

Ауылым, дұғам берік өзің жайлы,
Сенсіз менің сөзім-мұң, кезім-қайғы.
Сенің ғана аспаның ашық бұлтты,
Сенің ғана жұлдызың жымыңдайды...
Неткен ғажап!!!

Алмаш АСЫЛБЕКҚЫЗЫ,

Фил-21-топ («Филология: қазақ тілі» мамандығы)

Елге күн туып, сыналып бәрі,
Өтті асулардан, қазақ белдерден.
Арыстан ұлттың мың алыптары
Азаттық үшін азаппен де өлген.

Барлығы дастан-жыр кейіпкері,
Тұлға боп қалған тұран даламда.
Тарихтың дара бір биіктері,
Ұлтым деп талмай ұрандағандар.

Ерлерден ерлік ел сеніп күтпек,
Көтерер ердің ұлт та құнын көп.
Мен еркін сөйлеймін, еңсемді тіктеп
Қазақтай ұлттың ұрпағымын деп.

Аманжол РАХЫМЖАНҰЛЫ,

Фил-11-топ («Филология: қазақ тілі» мамандығы)

Ұлиды көк қосылып арланына,
Қалдырмайтын күшігін тастанды қып.

Тажалдың семсерінен қалған таңба,
Түнек түн бұлтсыз таңға жалғанғанда.
Қояды әлсін-әлсін жанға батып,
Сызына соқпақ жылдар шамданғанда.

Кие деп табан тиген тұрағымды,
Жарықтығым аямағын шуағыңды.
Бөрідей боп күн кешкен бұл жалғанда
Қырандай боп мен енді қылам үлгі.

Айзада САБЫРЖАНҚЫЗЫ,

РЯЛШ-24-топ («Орыс тілінде оқытпайтын мектептердегі орыс тілі мен әдебиеті» мамандығы)

Жалынды жыр додасы

Осы жылдың ақпан айының 6-ында қазақ филологиясы кафедрасының ұйымдастыруымен «Жастар жылына» орай таланттарды қолдап, шығармашылығын шыңдау мақсатында «Сөздерінде жалын бар, мен жастарға сенемін!» атты 1-3 курс студенттері арасында университетішілік жас ақындар мүшәйрасы өтті.

Сайыста филология факультетінен Аманжол Рахымжанұлы (Фил-11), Айзада Сабыржанқызы (РЯЛШ-24), Алмаш Асылбекқызы (Фил-21), Дәулет Қуанышбайұлы (Фил-21), Көркем Болатқызы (ҚТӨ-11), педагогика факультетінен Нұрландық Шалғынқызы (ФКС-25), Жандарбекұлы Өнербек (ФКС-23), жаратылыстану-география факультетінен Жақсылық Есенұлы (Г-11), мәдениет және өнер факультетінен Гүлназ Саматқызы (ҚДР-11) бақтарын сынады. Үш кезеңнен құрылған жыр додасында қатысушылар патриоттық тақырыптағы өлеңдерімен елге сүйіспеншілігін жеткізумен қатар әртүрлі жанрда қалам тербеген туындыларын да көпшілікке ұсынды. Сол жерден берілген сөздерге шумақтар ойлап, таным көкжиектерінің кеңдігін таныта алды. Филология факультетінің деканы, педагогика ғылымдарының кандидаты Әскен Самұратұлы және университет түлектері, ақын Талғат Мықи мен әуесқой композитор Орынбек Меңдіқұл сынды қазылар алқасы сайыскерлерге әділ бағасын берді. Жарыс қорытындысы бойынша *Бас жүлдені филология факультетінің 2 курс студенті Алмаш Асылбекқызы иеленді. I орынды Аманжол Рахымжанұлы* (филология факультеті), *II орынды Айзада Сабыржанқызы* (филология), *III орынды Жақсылық Есенұлы* (жаратылыстану-география факультеті) қанжығасына байлады. Қалған қатысушылар алғыс хаттарды еншіледі. Барлық жүлдегерлер ректордың арнайы мақтау қағаздарымен, бағалы сыйлықтармен марапатталды. Рухани-мәдени кеш жас ақындар Марлен Ғылымхан, Өнуар Аманжолов, Мақсат Тұяқтың жырларымен толығып, Чарыкуллиева Камила (ҚТӨ-31) мен Сүйіндіков Әлидің (Фил-13) әсем әндерімен көмкеріліп, көңілімізге ерекше қуаныш сыйлады.

Жанар ҚАБДІРАХИМҚЫЗЫ,

Фил-21-топ («Филология: қазақ тілі» мамандығы)

Елге арнау

Мен батырмын, халқымды көр, көр мені,
Байқадың ба, оты өшпеген өлкені?
Жүрек ел деп соғады, уайым басым,
Сол мекеннің алаңдатқан ертеңі.

Әлім де жоқ, тежеліп тұр демеймін,
Халқым үшін тұншығуы көмейдің.
Қолыма алып бір құлпытсдам деп едім,
Жолын жалғап Жәнібек пен Керейдің.

Құр бекерге уақытымды ұрлатпай,
Жігерімді жалқаулыққа былғатпай.
Еңбек ету мемлекетке борышым,
Басымдағы бағым барда бармақтай.

Жазар болсам ұлы елдің ұлығын,
Ол - байлығым, ал мен оның құнымын.
«Мен жастарға сенемін» деп сөз шыққан,
Қаламынан ұлылардың бірінің.

Құрдастарым, жұдырықтай жұмылып,
Ертеңгі елдің ерте халін ұғынып.
Жеткізейік биіктердің шыңына,
Біз бір болсақ, тірей алмас тығырық.

Мендік жүрек ел деп қағар дүрсілін,
Біліп тыңдап әр сөзімнің қыр-сырын.
Түсінгендер түймеленсін ендеше,
Жан айқайын өлең жазған жыршының.

Жақсылық ЕСЕНҰЛЫ,

Г-11-топ («География» мамандығы)

«Шешендік мектебі» («Школа ораторства» - «School of oratory») жаршысының жауапты редакторы
– **Еркеназ Қалижан**, Фил-31-топ студенті («Филология: қазақ тілі» мамандығы). Кеңесшісі
– **А.С.Қыдыршаев**, Қазақстан Республикасы Журналистер одағының мүшесі

Ұлт жады

Ұлы даланың жеті қырына бойлай алдық па?

Убежден, у народа, который помнит, ценит, гордится своей историей, великое будущее. Гордость за прошлое, прагматичная оценка настоящего и позитивный взгляд в будущее – вот залог успеха нашей страны.

Нұрсұлтан Назарбаев

Ер – елінде, гүл – жерінде.

Халық даналығы

Кеңістік – күллі нәрсенің, ал уақыт – барша оқиғаның өлшемі.Уақыт пен кеңістіктің көкжиегі тоғысқан тұста ұлт тарихы басталмақ.

Әрбір ұлт тарихи тамырымен мақтанады. Бұл – орынды мақтаныш. Біле білген кісіге қазақ халқының мол тарихи мұрасының әр бөлшегі қымбат. Полиэтникалық бай мәдениеті бар бүгінгі қазақ халқын тарих толқынында үздіксіз дамып келе жатқан бірегей өркениет тұрғысында танимыз.

Тарихқа осы реттегі дұрыс ұстаныммен қарау – түп-тамырымызды білуеә ұлттық тарихымызға терең үңіліп, оның күрмеулі түйінін шешуге мүмкіндік туғызады. Нәтижеде Қазақстан тарихы жеке жұрнақтарымен емес, тұтастай қалпында қазіргі заманауи ғылым тұрғысынан қарағанда түсінікті болуы тиіс.

Қазақ ұлты этногенезінің негізгі элементтеріне қатысты зор мәдени жетістіктер шоғыры даламызға сырттан келген жоқ, керісінше, көпшілігі осы кең-байтақ өлкемізде пайда болып, кейін Батыс пен Шығысқа, Күнгей мен Теріскейге таралған-ды.

Кейінгі жылдары табылған тарихи жәдігерлер біздің бабаларымыздың өз заманындағы ең озық, ең үздік технологиялық жаңалықтарға тікелей қатысы бар екенін айғақтайды. Бұл жәдігерлер Ұлы даланың жаһандық тарихтағы орнына тың көзқараспен қарауға мүмкіндік береді.

Қазақтың кейбір ру-тайпаларының атаулары «қазақ» этнонимінен талай ғасыр бұрын белгілі болған.Осының өзі біздің ұлттық тарихымыздың көкжиегі бұған дейін айтылып жүрген кезеңнен тым әріде жатқанын айғақтайды.

Сақтар мен ғұндар және басқа да бүгінгі түркі халықтарының арғы бабалары саналатын этностық топтар біздің ұлтымыздың тарихи этногенезінің ажырамас бөлшегі.

Бүгінде төл тарихымызға оң көзқарас керек. Көпқырлы әрі ауқымды тарихымызды дұрыс түсініп, қабылдай білуіміз керек. Бұл ретте басқа халықтардың рөлін төмендетіп, өзіміздің ұлылығымызды көрсетейін деп отырғанымыз жоқ. Ең бастысы, біз нақты ғылыми деректерге сүйене отырып, жаһандық тарихтағы өз рөлімізді байыппен әрі дұрыс пайымдауға тиіспіз.

Қазіргі қоғам өмірінің ажырамас бөлшегіне айналған көптеген бұйымдар кезінде біздің өлкемізде ойлап табылған. Ұлы даланы мекен еткен ежелгі адамдар талай техникалық жаңалықтар ойлап тауып, бұрын-соңды қолданылмаған жаңа құралдар жасаған. Көне жылнамалар бүгінгі қазақтардың арғы бабалары ұланғайыр Еуразия құрлығындағы саяси және экономикалық тарихтың беталысын талай рет түбегейлі өзгерткені туралы сыр шертеді.

Ту ұстаған салт атты жауынгердің бейнесі – батырлар заманының ең танымал эмблемасы, сонымен қатар, атты әскердің пайда болуына байланысты қалыптасқан көшпенділер өлемі «мәдени кодының» айрықша элементі. Біз әлемнің барлық түкпіріне ежелгі қазақ жерінен тараған осынау ұлы технологиялық революцияның жемісін адамзат баласы XIX ғасырға дейін пайдаланып келгенін ұмытпауға тиіспіз.

Қазіргі киім үлгісінің базалық компоненттері Дала өркениетінің ерте кезеңінен тамыр тартады. Атқа міну мәдениеті салт атты жауынгердің ықшам киім үлгісін дүниеге әкелді.

Ат үстінде жүрген көшпенділер тақымына басқан сәйгуілігіне неғұрлым еркін мініп жүруі үшін *біук ер-тұрман мен үзеңгіні ойлап тапты.* Бұл жаңалық салт атты адамның ат үстінде қаққан қазықтай мығым отыруына, сонымен бірге шауып бара

жатып, қолындағы қаруын еш қиындықсыз және неғұрлым тиімді қолдануына мүмкіндік береді.

Қазақстан аумағында өмір сүрген түркі тайпалары ойлап тапқан тағы бір технологиялық жаңалық – *қылыш.* Сарбаз бен оның мінген атын қорғауға арналған сауытты да алғаш рет біздің бабаларымыз жасаған. Отты қару пайда болып, жаппай қолданысқа енгенге дейін атты әскердің дамуы біздің дәуірімізге дейінгі I мыңжылдық пен біздің дәуіріміздің I ғасыры арасында көшпенділердің ұзақ уақыт бойы бұрын-соңды болмаған жауынгерлік үстемдік орнатуын қамтамасыз еткен жасақтың ерекше түрі – *айбарлы атты әскердің қалыптасуына әсер етті.*

Металл өндірудің амал-тәсілдерін табу тарихтың жаңа кезеңіне жол ашып, адамзат дамуының барысын түбегейлі өзгертті. Сан алуан металл кендеріне бай қазақ жері – металлургия пайда болған алғашқы орталықтардың бірі. Ата-бабаларымыз жаңа, неғұрлым берік металдар өндіру ісін дамытып, олардың жедел технологиялық ілгерілеуіне жол ашты.

Біздің ата-бабаларымыз қоршаған ортамен етене өмір сүріп, өздерін табиғаттың ажырамас бөлшегі санаған. Олардың мұрасының жарқын көрінісі, көркем болмысы мен рухани байлығының айшықты белгісі – *«аң стилі» өнері.* Егемен Қазақстанның символдарының бірі – *жергілікті жануарлар әлемінде сирек кездесетін тұрпаты текті қар барысы* екені кездейсоқ емес. Олар оюлап кескіндеуді, металмен жұмыс істеудің техникасын, соның ішінде, мыс пен қоладан балқымалар жасаудың және құймалар құюдың, жайма алтын дайындаудың күрделі әдістерін жақсы меңгерген.

Біздің түп-тамырымызға жаңаша көзқараспен қарауға жол ашып, әлемдік ғылым үшін *сенсация саналған жаңалық – 1969 жылы Қазақстанның Есік қорғанынан табылған, өнертанушы ғалымдар арасында «қазақстандық Тұтанхамон» деген атқа ие болған «Алтын адам».* Жауынгердің алтынмен апталған киімдері ежелгі шеберлердің алтын өңдеу техникасын жақсы меңгергенін аңғартады. Сонымен бірге бұл жаңалық Дала өркениетінің зор қуаты мен эстетикасын әйгілейтін бай мифологияны паш етті.

Орасан зор кеңістікті игере білген түркілер ұланғайыр далада көшпелі және отырықшы өркениеттің өзіндік өрнегін қалыптастырып, өнер мен ғылымының және әлемдік сауданың орталығына айналған *ортағасырлық қалалардың гүлденуіне жол ашты.* Мәселен, орта ғасырдағы Отырар қаласы әлемдік өркениеттің ұлы ойшылдарының бірі Әбунасыр әл-Фарабиді дүниеге әкелсе, түркі халықтарының рухани көшбасшыларының бірі Қожа Ахмет Ясауи Түркістан қаласында өмір сүріп, ілім таратқан.

Еліміздің географиялық тұрғыдан ұтымды, яғни, Еуразия құрлығыныңкіндігінде орналасуы ежелден әртүрлі мемлекеттер мен өркениеттер арасында транзиттік «дәліздердің» пайда болуына септігін тигізді. Біздің дәуірімізден бастап бұл құрлық жолдары Үлкен Еуразияның Шығысы мен Батысы, Солтүстігі мен Оңтүстігі арасындағы сауда және мәдениет саласындағы байланыстардың трансконтинентальды желісіне – *Ұлы Жібек жолы* жүйесіне айналды. Орталық Еуразияда түркілер үстемдік құрған кезеңде *Ұлы Жібек жолы* гүлдену шегіне жетіп, халықаралық ауқымда экономиканы өркендетуге және мәдениетті дамытуға септігін тигізді.

Асқақ Алатаудың баурайы *алма мен қызғалдақтың «тарихи отаны»* екені ғылыми тұрғыдан дәлелденген. Қарапайым, бірақ бүкіл өлем үшін өзіндік мән-маңызы зор бұл өсімдіктер осы жерде бүр жарып, жер жүзіне таралған. Қазақстан аумағындағы Шу, Іле тауларының етегінен әлі күнге дейін жергілікті *өсімдіктер әлемінің жауһары саналатын Регель қызғалдақтарын* бастапқы күйінде кездестіруге болады. Бұл әсем өсімдіктер біздің жерімізде Тянь-Шань тауларының етегі мен шөлейт даланың түйісер тұсында пайда болған. *Бүгінде жер жүзінде қызғалдақтың 3 мыңнан астам түрі бар, олардың басым көпшілігі – біздің дала қызғалдағының «ұрпағы».* Қазір Қазақстанда қызғалдақтың 35 түрі өседі.

Тәуелсіздік жылдарында халқымыздың өткенін зерттеуге қатысты ауқымды жұмыстар атқарылды. Бабаларымыздыңөмірі менолардыңажапөркениетіжөніндегікөптеген деректіқұжаттар, әлі де болса, ғылыми айналымға түскен жоқ. Олар әлемнің бүкіл архивтерінде өз іздеушісі мен зерттеушісін күтіп жатыр. Сондықтан ежелгі дәуірден қазіргі заманға дейінгі кезеңді қамтитын *барлық отандық және шетелдік мұрағаттар дүниесіне елеулі іргелі зерттеулер жүргізу үшін «Архив – 2025» жеті жылдық бағдарламасын жасауымыз қажет.*

Өз тарихына мақтаныш сезімін ұялатып, отаншылдық тәрбие беру мектеп қабырғасынан басталуға тиіс. Сондықтан мектептер мен барлық өңірлердегі өлкетану музейлерінің жанынан тарихи-археологиялық қозғалыстар құру маңызды.

Көпшіліктің санасында тарихи үдерістер, негізінен, тұлғаландыру сипатына ие болатыны белгілі. Көптеген халықтар өз елінің ерекше елшісі сынды ұлы бабаларының есімдерін мақтан тұтады. Ұлы дала әл-Фараби мен Ясауи, Күлтегін мен Бейбарыс, Өз-Тәуке мен Абылай, Кенесары мен Абай және басқа да көптеген ұлы тұлғалар шоғырын дүниеге әкелді.Біз атақты тарихи тұлғаларымыз бен олардың жетістіктерінің құрметіне ашық аспан астында ескерткіш-мүсіндер қойылатын *«Ұлы даланың ұлы есімдері» атты оқу-ағарту энциклопедиялық саябағын ашуымыз керек.*

Мақсатты мемлекеттік тапсырыс ұйымдастыру арқылы қазіргі әдебиеттегі, музыка мен театр саласындағы және бейнелеу өнеріндегі ұлы ойшылдар, ақындар және ел билеген *тұлғалар бейнесінің маңызды галереясын жасауды қолға алу қажет.*

Еліміздің тарихи кезеңдерін кеңінен қамти отырып, *«Ұлы Дала тұлғалары» атты ғылыми-көпшілік серияларды шығарып,* тарату жұмыстарын жүйелендіру және жандандыру қажет.

Қазақстан – күллі түркі халықтарының қасиетті «Қара шаңырағы». Осыған байланысты, *«Түркі өркениеті: түп тамырынан қазіргі заманға дейін»* атты жобаны қолға алу қажет. Бұл жоба аясында 2019 жылы Астанада Түркологтардың дүниежүзілік конгресін және әртүрлі елдер музейлерінің экспозицияларына ежелгі түркі жәдігерлері қойылатын *Түркі халықтарының мәдени күндерін ұйымдастыру* керек. Сондай-ақ, Википедияның үлгісінде Қазақстанның модераторлығымен Түркі халықтарына ортақ туындылардың *бірыңғай онлайн кітапханасын* ашу да маңызды. Жаңа облыс орталығы ретінде *Түркістанды дамыту барысында* оның халықаралық аренадағы беделін жүйелі түрде арттыру қажет.

*«Ұлы дала» атты ежелгі өнер және технологиялар музейін ашуға толық мүмкіндігіміз бар. «Ұлы даланың ұлы өркениеттері» атты жалпыұлттық тарихи реконструкциялар клубын құрып, соның негізінде Астанада және Қазақстанның өзге де өңірлерінде ежелгі сақтар, ғұндар, ұлы түркі қағандарының дәуірі және басқа да тақырыптар бойынша фестивальдар өткізуге болады. Бұған қызығушылық білдірген адамдарды тарта отырып, осы тақырыптар аясындағы жұмыстарды бір мезгілде жүргізуге болады. Ежелгі Отырар қаласының бірқатар нысандарын – үйлері мен көшелерін, қоғамдық орындарын, су құбырларын, қала қамалының қабырғаларын мен тағы да басқа жерлерін ішінара қалпына келтіретін туристік жоба да қызықты болмақ. Осының негізінде *білімді дәріптеуге және туризмді дамытуға баса мән берілуі қажет.**

Бізге *«Дала фольклорының антологиясын» жасау керек.* Мұнда Ұлы дала мұрагерлерінің өткен мыңжылдықтағы халық ауыз әдебиетінің таңдаулы үлгілері – ертегілері, аңыз-әфсаналары, қиссалары мен эпостары жинақталады. Қазақтың қобыз, домбыра, сыбызғы, сазсырнай және басқа да дәстүрлі музыкалық аспаптарымен орындауға арналған маңызды *туындылар топтамасын – «Ұлы даланың көне сарындары» жинағын басып шығару қажет. Ұлы Даланың фольклоры мен әуендері заманауи цифрлық форматта «жаңа тыныс» алуға тиіс.*

Біздің мәдениетіміздің негізгі сюжеттерінде, кейіпкерлері мен сарындарында шекара болмайды, сол себепті оны жүйелі зерттеп, бүкіл Орталық Еуразия кеңістігі мен барша әлемде дәріптеуге тиіспіз. *Ауызша және музыкалық дәстүрді жаңғырту қазіргі заманғы аудиторияға жақын әрі түсінікті форматта болуы керек. Фольклорлық дәстүрдің ортақ тарихи негіздерін іздеу үшін Қазақстанның түрлі өңірлері мен өзге елдерге бірнеше іздеу-зерттеу экспедицияларын ұйымдастыру қажет.*

Қазіргі замандағы халықтардың тарихи таным-түйсігінде *кино өнері ерекше орын алады.* Сондықтан тез арада Қазақстанның өркениет тарихының үздіксіз дамуын көрсететін *деректі-қойылымдық фильмдердің, телевизиялық сериалдар мен толықметражды көркем картиналардың арнайы циклін өндіріске енгізу керек.*

Қызықты әрі мелодрамалық сарындармен қатар, көрермендер үшін *танымал фэнтези және шытырман оқиғалы блокбастерлердің элементтерін қоса отырып, жаңа тарихи теле-кино туындылардың жанрларын барынша кеңейту қажет.*

Қазақстан Республикасының Президенті Нұрсұлтан Назарбаевтың «Ұлы даланың жеті қыры» мақаласынан («Егемен Қазақстан газеті, №223, 21 қараша 2018 ж., 1-2-б.б.)

«Rūhani jańǵyru» - «Рухани жаңғыру» бетін әзірлеген А.С.Қыдыршаев, «Рухани жаңғыру» институтының директоры, п.ғ.д., профессор

Рухани жаңғыру – ұлттың ұлы мұраты! Ұлт болашағы – жастардың қолында!

«...Өзгеру үшін өзімізді мықтап қолға алып, заман ағымына икемделу жақтарын бойға сіңіруіміз керек...»

Н. Ә. Назарбаев

2017 жылдың басында елбасымыз Н.Ә.Назарбаев Қазақстанның үшінші жаңғыруы басталғанын жариялады. «Болашаққа бағдар: Рухани жаңғыру» мақаласын оқи отырып, оның әрбір сөйлемінде болашағы жарқын Қазақстанға апаратын нақты жоспар, мақсат көрсетілгенін ұғынып, оның жүзеге асырылуына біздер, яғни жастардың, рөлі өте зор екендігін түсіндік.

Осы орайда, 14-ақпан күні т.ғ.к., доцент Боранбаева Бақтылы Сансызбайқызының ұйымдастыруымен «Рухани жаңғыру – ұлттың ұлы мұраты! Ұлт болашағы – жастардың қолында!» атты студенттермен сұрақ – жауап форматындағы ой толғау дискуссия өткізілді. Оған физика – математика факультетінің 1 – 2курс студенттері және басқа факультеттердің белсенді студенттері шақырылды. Кіріспе сөзді физика – математика факультетінің деканы – Медешова Айгүл Бақтығалиқызы бастады. Дөңгелек үстел қатысушылары елбасымыздың жаңа саяси

бағыттағы мақаласы туралы өз пікірлерін ашық айтып, қызу талқылады. Иә, осы мақала аясында елімізде көптеген іс – шаралар жүргізіліп отырғаны бәрімізге белгілі. Бірақ, бұл жиыннан алған әсеріміз ерекше. Белсенді студенттер бас қосып, астарлы ақиқат айтылып, көкейімізде жүрген көптеген сұрақтарға жауап алдық және биылғы жыл – Жастар жылы деп жарияланғандықтан, мақалада көрсетілген міндеттерді орындауға жүрегі «қазақ» деп соғатын, көкірегі ояу, көздерінде жалын оты бар біз секілді жастарға көптеген мүмкіндіктер берілгеніне көз жеткіздік.

Жалпы айтқанда, бұл шара қызықты әрі нәтижелі өтіп, көзделген мақсат орындалды.

**Диана ЗЕРИПБАЕВА,
Альбина ҚҰДАЙБЕРГЕН,**

Физика – математика факультетінің 1-курс студенттері

Сырда туған сырбаз ақын

Ғылыми кітапханада Елбасының «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» мақаласы аясында көлемді шаралар жалғасын табуда. Қазақ әдебиетін насихаттау, тарихи-мәдени және рухани мұрамызды сақтау, жастарды отаншылдыққа, өнегелілікке тәрбиелеу, сондай-ақ оқырмандарды әдеби-көркем кітаптарды оқуға, кітапханаға тартуға бағытталған «Бір ел – бір кітап 2019» республикалық акциясы бойынша биыл екі кітап таңдап алынды. Олар Әбіш Кекілбаевтың «Аңыздың ақыры» романы мен ақын Әбділдә Тәжібаевтың өлеңдері. Осыған орай Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің ғылыми кітапханасы және қазақ филологиясы кафедрасы бірлесе отырып Әбділдә Тәжібаевтың өлеңдеріне арналған поэзиялық кеш өткізді.

Аталмыш шараға БҚМУ профессор- оқытушылар құрамы, қызметкерлер, студенттер қатысты. Шара атақты ақын, көрнекті ғалым, танымал драматург, белгілі қоғам қайраткері, қазақ әдебиетінің тарихында есімі алтын әріппен жазылған ірі суреткер Әбділдә Тәжібаевтың өмірбаяны мен шығармашылығын таныстырумен басталды. Ә.Тәжібаевтың «Қыз бен солдат» атты пьесасынан үзінді қойылымы көрсетілді. Қойылым барысы көрермен тарапынан қошеметке ие болып, керемет әсер қалдыра білді. Ақынның «Қыз бен солдат» атты пьеса желісінің немен аяқталатыны оқырмандар тарапынан қызығушылық танытып әрмен қарай өзгеде шығармаларын оқуға деген ынталарын білдірді.

Кеш барысында ақын шығармашылығының қыр- сырын тереңнен түсіну мақсатында студенттерге сұрақтар қойылып, шығармашылығын тереңірек талқылай келе студенттер өз әсерлерімен бөлісті. Ақынның тағы бір қыры өлең жазу. Әбділдә шығармаларының негізгі үлгісі, жанры – поэзия. Бұл жанрдың ішінде айқын ерекшелігі оның сыршыл, лирик ақын болуында. Ақын Әбділдә Тәжібаевтың «Сыр жырлары», «Ақындық», «Есіме түссе», «Өмірім менің» атты өлеңдерін филология факультетінің 1,2-курсының Кінәмә Ернұр, Серіков Бақытжан, Изимов Ернұр бір

топ студенттері нақышына келтіріп оқыды. Кешіміздің қонақтары филология факультетінің аға оқытушысы, филология ғылымдарының кандидаты Аронов Құспан Ғұмарұлы мен БҚМУ доценті, филология ғылымдарының кандидаты Ниязғалиева Ағилаш Әділқызы ақынның көзін көрген және сол кезеңдегі естеліктерімен бөлісіп, ұзақ шығармашылық ғұмырында тынымсыз ізденіп, үздіксіз еңбектеніп, тұтас бір дәуір шындығын жан-жақты, жоғары көркемдікпен бейнелегенін, өте мол мұра қалдырғандығын айта өтті. Филология факультетінің 1-курс студенті Амангелді Жаннұр ақынға арнап өз арнауын мәнерлеп оқыды. Кеш соңында кітапханашы С.С.Нұрғалиева «Сырда туған сырбаз ақын» атты кітап көрмесіне библиографиялық шолу жасады.

Қазақ поэзиясында қайталанбас қолтаңбасын қалдырып, әдебиетімізді өрге сүйреген Әбділдә ақынның өзі де дана ақынға айналды. Дүниеде өлмейтін ақынның хаты, жақсының аты,- деп дана халқымыз айтқандай бұл өмірде өшпестей, өлместей етіп ізгілікті із, ұлттық әдебиетіміздің асыл қазынасына қосылған бағаға жетпес мұра қалдырған Әбділдә ағамыз мәңгілік жүрегімізде, мәңгілік бізбен бірге. Жас ұрпақ ақын шығармашылығының әлі де талай ұрпақты сусындатып, өз бағасын биіктен алатынына, мол мұра екеніне сөзсіз сенеді.

Ғылыми кітапхана

Болашақ қазіргі жастардың қолында! Елбасымыздың «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» жолдауы бүгінгі жастардың келешегін айқындап, өмірлік құндылықтарын негіздеп берді десекте артық етпес. Рухани жаңғыру – адам баласының оның ішкі әлемінің жаңаруы, сана сезімі, жаңа өзгерісті қабылдай білуі. Сонымен бірге, рухани жаңғыру ұлттық сананың түрлі полюстерін қиынынан қиыстырып, жарастыра алатын құдіретімен маңызды. Өткен тарихты, сананы жаңғырту жас ұрпақтың кемел болашағын айқындап, үлкен мүмкіндіктерді жүзеге асыру деп білемін. Мемлекет Басшысының бастамасымен басталған «Рухани жаңғыру» бағдарламасы, бұл – шын мәнінде, ұлттық деңгейдегі ауқымды жоба. Ол қоғам тіршілігінің барлық саласын қамтитындығымен бірегей.

Рухани жаңғырудың жас ұрпақты тәрбиелеудегі маңызы

Бәсекеге қабілеттілік, прагматизм, ұлттық бірегейлікті сақтау, білімнің салтанат құруы, эволюциялық даму және сананың ашықтығы ХХІ ғасырдағы ұлттық сананы жаңғыртудағы басты бағыттары. Жас ұрпақты тәрбиелеуде Елбасымыз Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың бастауымен тың идеялар ұсынылып, жүзеге асырылуда. Қазіргі қоғам жастарына бәсекеге қабілетті ғаламдандудың жаһандық жүйесіне еніп, ХХІ ғасырдың талаптарына дағдыланудың қамына кірісу сапалы табыстың кілті екенін атап айтты. Болашаққа бағдар – рухани жаңғыру негізінде жас ұрпақтың бәсекеге қабілетті білікті маман иесі болуы үшін мемлекет тарапынан көрсетіліп жатқан қолдаулар бүгінгі келешек ұрпақты кемел білімге сусындататын үлкен мүмкіндік. Қазіргі таңда білім бағдарламаларының елімізге ұтымды үлес қосып келе жатқанын айта келіп, табыс тізгіні – білімді болашақ жастардың қолында екеніне баса назар аударды. Осылардың негізінде қазіргі таңда атқарылған жұмыстармен жүргізілген шаралар өз нәтижесін беруде. Рухани дамуы арқылы болашаққа бағдары келешек жастардың әлемді тану, әдебиетті тануы, ғылым саласында көкжиегін кеңейту негізінде елбасымыздың таптырысымен «Жаңа гуманитарлық білім. Қазақ тіліндегі 100 жаңа оқулық» аясында шетелдік 18 кітап аударылып қолданысқа берілді. Сонымен қатар қазақ әліпбиінің латын графикасына көшуі. Жастардың келешегін айқындап, бәсекеге қабілетті маман иелерін дайындау - Ұлт жоспарын орындау аясында әлемнің ең озық 30 елінің қатарына кіру болып табылады. Осы бағытта алдағы уақытта атқарылатын жұмыстар мен міндеттер көп.

Рухани жаңғыру аясында Елбасымыздың бастауымен биылғы 2019 жыл «Жастар жылының» ашылу салтанаты өтті.

Келесі жылды жастар жылы деп жариялап, іс-шаралар өткізу керек, оған біздің тәжірибеміз бар. Біздің жастарымызды, Қазақстанның болашағын әр салада қолдауымыз керек деп Президентіміз Н.Назарбаев айтқандай болашақ жастарға жүктелген тапсырмалардың бірнеше бағытын негіздеп, нақты істелу керек жұмыстардың тізімін атап өткен болатын. «Дипломмен ауылға», «Жас ғалымдар гранты», «Жас маман», «жас кәсіпкер» бағдарламалары ұсынылды. Осылардың барлығы болашақ жас ұрпақтың келешегі үшін атқарылуда. «Ауыл - Ел бесігі» жобасы аясында инфрақұрылымды дамытып, жергілікті жерлердің кадрлық әлеуетін күшейту керек. Осыған орай, «Дипломмен ауылға» бағдарламасына енгізілетін мамандықтардың тізімін кеңейтуді ұсынамын. Көшіп барғаны үшін төленетін жәрдемақы мөлшерін 70-тен 100 айлық есептік көрсеткішке дейін арттырған жөн деп Елбасымыз болашақ кадрлар дайындауды негіздеп қойды. «Жас ғалымдар гранты» бағдарламасы аясында жас ғалымдарға бөлінетін гранттық қаржыландыруды 3 млрд теңгеге арттыруды тапсырылды. Сонымен қатар Мемлекет басшысы қашықтықтан оқыту жүйесін кеңейтуді қажет деп осының жолында жұмыстануды атап айтты.

Қазақта «Жас келсе – іске» деген сөз бар. Бәсекеге қабілетті технологиялар заманында тың идея да жастардан шығады. Ендеше, Жастар жылы – жастарға арнаулы керек. Өскелең жас ұрпақ келешекті айқын, жарқын болашақты Қазастанның көркейуі негізінді қызымен қылып, «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» аясында өз мүмкіндіктерін қолдана білуі тиіс.

Н.ӘБИЕВА,
*Жаратылыстану-география факультеті,
география мамандығының 4 курс студенті*

В Западно-Казахстанском государственном университете сформирован устойчивый культ здоровья. На кафедрах университета выросла целая плеяда выдающихся спортсменов, участников чемпионатов мира, страны, Республики Казахстан, Универсиад. Об этом свидетельствуют достижения за последний 2018 год:

- студенты специальности 5B010400 «Начальная военная подготовка» под руководством ст. преподавателя Молдагалиева А.М. участвовали в X Республиканской предметной олимпиаде по «Начальной военной подготовке» в г. Петропавл (Северо-Казахстанский государственный университет им.М.Козбаева), где по итогам олимпиады заняли общекомандное 1 место.

- студенты специальности 5B010800 «Физическая культура и спорт» под руководством к.п.н., доцента Испуловой Р.Н. участвовали в «Международной XIV межпредметной Олимпиаде студентов специальности ФКиС» в РФ г. Самара (Самарский государственный социально – педагогический университет), где по итогам олимпиады заняли общекомандное 2 место, 1 место в теоретическом конкурсе заняла **Дустаева Роза**.

Умталиев Т. - обладатель 1-го места Международного турнира по дзюдо среди юниоров в 2018 году.

Сагинбаев Ж. - обладатель 3-го места VI Международных игр за приз Президента РК.

Сайын Ж. - обладатель 3-го места Чемпионата РК по шахматам.

Ларионова Е. - борец вольного стиля, призёр летних Олимпийских игр - 2016.

Серигов Н. - чемпион мира по самбо, 2018.

НАШИ СПОРТИВНЫЕ ДОСТИЖЕНИЯ

Габбасов Н. - победитель чемпионата РК по самбо.

Надеемся, что в новом, 2019 году, объявленном Президентом Казахстана Годом молодежи, у нашего студенчества расширятся масштабы участия в спортивных мероприятиях и повысятся показатели по здоровому образу жизни.

«WinterFest» жастар арасындағы қысқы спорт фестивалі Жастар жылына арналған шараға жүзге жуық жастар қатысып, үш спорт түрінен (шаңғы тебу, қар үстіндегі шағын футбол, допты хоккей) сынға түсіп, бақтарын сынады.

Сондай-ақ жеке және топтық сайыстарда үздік өнер көрсеткен жастар арнайы марапатқа ие болды.

2019 жылдың аяғына 01-03 күндері қол күресінен 1998-2000 ж. т. жастар мен қыздар арасындағы Батыс Қазақстан облысының чемпионатында 60 келі салмақ дәрежесінде Жаратылыстану География факультетінің 2 курс студенті **Артаева Мадина** 1-орын алды. Жарайсың, жеңісің құтты болсын!

2019 жылдың 23 ақпан күні Орал қаласында өткен «AQJAIYQ SKI RACE-2019» көпшілік шаңғымен жүгіру марафонына 1000 ға жуық батысқазақстандық, спортты жанына серік еткен шаңғышылар қатысты. БҚМУ-дың 20 студенті ұзақ қашықтыққа қатысып, 7.5 шақырымды бағындырып, мәреге жеткен үздіктер қатарынан көрінді. Үздік спортшыларымыз БҚМУ спортының жан- жақты өсіп өркендеп келе жатқанын, қысқы спорт түріне көңілді жақсы бөлінетіндігін көрсете білді.

1 Наурыз Батыс Қазақстан Дене шынықтыру және спорт басқармасының ұйымдастыруымен студенттік спортты жаңғырту, дарынды жас спортшыларды анықтау мақсатында Жоғарғы оқу орындары арасындағы университет лигасы басталды. Аталмыш додаға өңіріміздің 4 жоғарғы оқу орындарынан студент-спортшылар белсенділікпен қатысқан болатын. Олар: 1. Батыс Қазақстан Иновациялық

технологиялық университетті 2. Жәңгір хан атындағы Батыс Қазақстан аграрлық-техникалық университетті 3. М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан Мемлекеттік университетті 4. Қазақстан иновациялық және коммуникациялық жүйелер университетті Университет арасындағы «шаңғы» спортының қортындысы бойынша: 1-орын Батыс Қазақстан иновациялық технологиялық университеті 2-орын Жәңгір хан атындағы Батыс Қазақстан аграрлық техникалық университеті 3-орын М. Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университеті Университеттер арасындағы Лига сәуір айына дейін жалғасатын болады.

Футболдан Қазақстан Ұлттық құрамасының бас бапкері Михал Билек Молдова құрамасымен болатын жолдастық

кездесуге шақырылған команданың тізімін жариялады. Ол тізімге Орал футболының түлегі, БҚМУ түлегі БҚМУ Футзал командасының ойыншысы, биыл «Жетісу» командасына ауысқан **Еркін Тапалов** енді. Еліміздің бас командасына алғаш рет шақырту алған Еркін Тапалов алдағы уақытта жанкүйерлерін әдемі ойынымен қуанта берсін.

М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің студенттік өзін – өзі басқару ұйымы университет жанындағы демалыс орнында сенбілік демалыстарын өткізді. Ақпан айының 2-3 жұлдызында университеттің студенттік ректоры, студенттік декандар, атаулы шәкіртақы иегерлері және қоғамық жұмыстарға белсене араласып жүрген студент жастар демалыстарын есте қаларлықтай өткізді.

Белсенді студенттер білім алумен қатар бос уақыттарын да тиімді өткізе алады. Демалыс барысында, ашық аспан аясында спорттық ойындар, топтық жарыстар, қызықты пікірталас, эстафеталық ойындар ойнап, шаңғы теуіп, бір серігіп қайттық. Кеш соңы көңілді би кешімен жалғасын тауып,

Достығымыз жарасқан...

студенттер өз өнерлерін де ортаға салды. Жастар ісі жөніндегі комитеттің жетекшісі Е.Ж.Есенғалиевнаның бастауымен өткен бұл демалыс тек уақытты тиімді өткізумен ғана емес, сонымен қатар студенттердің достық қарым – қатынастарын да нығайтуына үлкен септігін тигізді. Бұндай демалыстар осымен шектелмей әлі де жалғасын табады деген ойдамын. Жастар жылында, білім мен ғылымның шыңына шығар жолда салауатты өмір салтын да қатар ұстану міндет. Сондықтан барлық студент жастарды университет жанындағы керемет демалыс орнына барып, көтеріңкі көңіл күйде, жақсы демалыс өткізуге шақырамын.

Орынгүл ИДЕЯТОВА,
Тарих, экономика және құқық
факультетінің Мемлекеттік және
жергілікті басқару
мамандығының 3 курс студенті

ҚОЛЖАЗБАЛАР АВТОРЛАРЫНА КЕРІ ҚАЙТАРЫЛМАЙДЫ. ДЕРЕКТЕРДІҢ ДӘЛДІГІ ҮШІН АВТОР ЖАУАПТЫ. ЖАРИЯЛАНЫМ АВТОРЛАРЫНЫҢ ПІКІРЛЕРІ РЕДАКЦИЯ КӨЗҚАРАСЫН БІЛДІРМЕЙДІ.

МЕНШІК ИЕСІ:

Махамбет Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университеті.

Газет айына бір рет шығады.

Газет Қазақстан Республикасы Мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім министрлігінде 14.06.1995ж. тіркеліп, тіркеу туралы нөмірі №11390-Г куәлігі берілген.

ҚР Байланыс және ақпарат министрлігі Ақпарат және мұрағат комитетінің келісімімен мерзімді баспасөз басылымдарын және (немесе) ақпарат агенттіктерін 10.12.2012ж. қайта есепке алу туралы №13213-Г куәлігі берілген.

Таралымы 800.

РЕДАКТОР:

Айзада ДЮСЕНОВА

ТІЛШІЛЕР:

Сая ДҮЙСЕНБАЙ,
Алтыншаш ДАНДЫКУЛОВА,
Айша КЕМЕШОВА, Амандық САРСЕНҒАЛИЕВ

Корректор: Айзада ДЮСЕНОВА

БЕТ ҚҰРУШЫ & ДИЗАЙН:

Асель АБДУЛЛИНА

ФОТОСУРЕТ:

Рафхат ХАЛЕЛОВ, Оқу теледидары және графикалық жобалау зертханасы

Газет Редакциялық баспа орталығында теріліп, беттелді. «Полиграфсервис» ЖШС баспаханасында басылды. Мекен жайы: Орал қаласы, Л.Толстой көшесі, 27/3. Тел.: 50-41-46

Мекен-жайымыз: 090006, Орал қ., Достық даңғылы, 162, тел.: 50-94-45. Біздің сайт: www.wksu.kz, e-mail: orken@wksu.kz